

1. Başvermə yerinə görə informasiyanın hansı növləri vardır?

- şərti – sabit, dəyişkən
- giriş, çıxış
- ✓ daxili, xarici
- mətni, qrafik, səsli
- elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris

2. Başvermənin dövriliyinə görə informasiyanın hansı növləri vardır?

- ✓ gündəlik, həftəlik, rüblük, aylıq, kvartal
- elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris
- verbal, qeyri-verbal
- daxili, xarici
- mətni, qrafik, səsli

3. İnformasiya üzərində yerinə yetirilən yığım, saxlama, ötürülmə və emal əməliyyatları necə adlanır?

- informasiya sistemi
- ✓ informasiya prosesi
- informasiya texnologiyası
- informasiya proseduru
- informasiya istehlakı

4. İctimai məhsulun istehsalı prosesində istifadə üçün nəzərdə tutulmuş əmək alətləri məcmusu hansı tip resurslara aiddir?

- əmək
- energetik
- maliyyə
- ✓ maddi
- təbii

5. İnsanların maddi və mənəvi tələbatlarını ödəmək üçün cəmiyyətdə istifadə olunan obyektlər, proseslər və təbiətin şərtləri hansı tip resurslara aiddir?

- maddi
- energetik
- maliyyə
- ✓ təbii
- əmək

6. Sənaye cəmiyyətində resurs növü deyil:

- maddi
- maliyyə
- əmək
- təbii
- ✓ informasiya

7. İnformasiya məhsulu nədir?

- ✓ maddi və ya qeyri-maddi formada yayılmaq üçün istehsalçı tərəfindən yaradılmış verilənlərin məcmusu
- informasiya proseslərini yerinə yetirən sistem
- hər hansı informasiya prosesində ötürülmə və emal üçün əlverişli şəkildə formallaşdırılmış fakt və ideyaların təsviridir
- verilənlər bazasını və bilikləri özündə saxlayan sənədləşdirilmiş informasiyadan ibarət toplu
- informasiya məhsullarının isti-fadəçinin ixtiyarına verilməsi

8. Müəyyən qrup obyektlərin vəziyyətini əks etdirən, informasiyanın formalaşması, yığılması, saxlanması, axtarışı, işlənməsi və ötürülməsi proseslərini yerinə yetirən sistemə ..... deyilir.
- ✓ informasiya sistemi
  - kompüter şəbəkəsi
  - əməliyyat sistemi
  - kompüter sistemi
  - informasiya texnologiyası
9. İnformasiya xidməti nədir?
- müxtəlif məhsulların istifadəsinin təşkilinin və ya insanın tələbatının ödənilməsinə yönəldilmiş şəxsin və ya müəssisənin qeyri-istehsal fəaliyyətinin nəticəsi
  - yayılma üçün istehsalçı tərəfindən yaradılmış verilənlərin məcmusu
  - müxtəlif məhsulların istifadəsinin təşkili
  - verilənlər bazasını və bilikləri özündə saxlayan sənədləşdirilmiş informasiyadan ibarət toplu
  - ✓ informasiya məhsullarının istifadəçinin ixtiyarına verilməsi
10. Müasir cəmiyyətdə müvafiq xidmət orqanlarının informasiya xidmətlərinin hazırlanmasında əsas mənbəyi ...
- ✓ verilənlər bazasıdır
  - informasiya texnologiyasıdır
  - biliklər bazasıdır
  - informasiya prosesidir
  - informasiya resursudur
11. İnformasiya cəmiyyətinin əlamətlərini seçin. 1.Cəmiyyətin həyatında informasiya və biliyin rolunun yüksəldilməsi.2.Maddi istehsal texnologiyasından istifadə.3.Qlobal informasiya fəzasının təşkili.4.İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarından kütləvi istifadə.5.Çeşidli xammal istehsalının yüksəlişi
- 2, 3, 4
  - 2, 4, 5
  - 1, 3, 5
  - 3, 4, 5
  - ✓ 1, 3, 4
12. İnformasiya cəmiyyətinin əlaməti deyil:
- ✓ maddi istehsal texnologiyasının inkişafı
  - informasiyanın sərbəst alınma, genişləndirilmə və istifadə hüquqlarının təmini
  - professional və ümummədəni inkişafın səviyyəsinin yüksəldilməsi
  - informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından kütləvi istifadə
  - qlobal informasiya fəzasının təşkili
13. İnformasiya cəmiyyətinin şəxsiyyətə psixoloji təsirinin müsbət amillərini seçin. 1.Kompüter texnologiyalarının inkişafı şəxsiyyətin seçki azadlığını təmin edir. 2.İstənilən fərd haqqında verilənlərin əldə olunma im-kə-ni genişlənir. 3.Elektron kommunikasiyanın həyat fəaliyyəti üçün zəruri olanları yaratmaq və istifadə etmək mümkündür. 4.İnformasiyanı tədarük edənlər öz maraqları daxilində verilənləri idarə edir. 5.Hər bir zaman və hər bir yerdə hər bir fərd həm qəbul edəndir, həm də göndərəndir.
- ✓ 1, 3, 5
  - 2, 3, 4
  - 2, 4, 5
  - 3, 4, 5
  - 1, 3, 4
14. İnformasiya cəmiyyətinin şəxsiyyətə psixoloji təsirinin mənfi amillərini seçin. 1.Kompüter texnologiyalarının inkişafı şəxsiyyətin seçki azadlığını təmin edir. 2.İstənilən fərd haqqında verilənlərin əldə olunma im-kə-ni genişlənir. 3.Elektron kommunikasiyanın həyat fəaliyyəti üçün zəruri olanları yaratmaq və istifadə etmək mümkündür. 4.İnformasiyanı tədarük edənlər öz maraqları daxilində verilənləri idarə edir. 5.Hər bir zaman və hər bir yerdə hər bir fərd həm qəbul edəndir, həm də göndərəndir.
- 2, 5
  - ✓ 2, 4

- 1, 3
- 4, 5
- 1, 5

15. İnformasiya cəmiyyətinin şəxsiyyətə psixoloji təsirinin müsbət amillərini seçin. 1. İnformasiyanı tədarük edənlər öz maraqları daxilində verilənləri idarə edir. 2. Müxtəlif verilənlər bazasının vahid şəbəkəsinə çıxış mümkündür. 3. Daimi interaktiv qarşılıqlı informasiya mübadiləsi iştirakçıları arasında kəsilməz əks əlaqə təmin edilir. 4. Virtual fəzada “həyata” alışma və kompüterlərə “fanat” etiqadının nəticəsində şəxsiyyətin əxlaqi immuniteti təhlükə altına düşür. 5. Fəaliyyətin praktik sahələrində informasiya texnolo-gi-yalarından istifadənin əlverişlilik dərəcəsi artır

- 1, 3, 4
- ✓ 2, 3, 5
- 2, 3, 4
- 3, 4, 5
- 2, 4, 5

16. İnformasiya cəmiyyətinin şəxsiyyətə psixoloji təsirinin mənfi amillərini seçin. 1. İnformasiyanı tədarük edənlər öz maraqları daxilində verilənləri idarə edir. 2. Müxtəlif verilənlər bazasının vahid şəbəkəsinə çıxış mümkündür. 3. Daimi interaktiv qarşılıqlı informasiya mübadiləsi iştirakçıları arasında kəsilməz əks əlaqə təmin edilir. 4. Virtual fəzada “həyata” alışma və kompüterlərə “fanat” etiqadının nəticəsində şəxsiyyətin əxlaqi immuniteti təhlükə altına düşür. 5. Fəaliyyətin praktik sahələrində informasiya texnolo-gi-yalarından istifadənin əlverişlilik dərəcəsi artır.

- 1, 2
- ✓ 1, 4
- 2, 5
- 4, 5
- 2, 3

17. İnformasiya cəmiyyətinin şəxsiyyətə psixoloji təsirinin müsbət amilidir:

- Virtual fəzada “həyata” alışma və kompüterlərə “fanat” etiqadının nəticəsində şəxsiyyətin əxlaqi immunitetinin təhlükəsi
- ✓ Müxtəlif verilənlər bazasının vahid şəbəkəsinə çıxışın mümkünlüyü.
- Dövlətin və kommersiya strukturlarının insanın həyata-tına müdaxiləsi, şəxsiyyətin müdafiəsizliyi.
- İstənilən fərd haqqında verilənlərin əldə olunma im-ka-nının genişlənməsi.
- İnformasiyanı tədarük edənlərin öz maraqları daxilində verilənləri idarə etməsi.

18. İnformasiya cəmiyyətinin şəxsiyyətə psixoloji təsirinin mənfi amilidir:

- Müxtəlif verilənlər bazasının vahid şəbəkəsinə çıxış mümkündür.
- Daimi interaktiv qarşılıqlı əlaqə iştirakçıları arasında kəsilməz əks əlaqə təmin edilir
- ✓ İstənilən fərd haqqında verilənlərin əldə olunma im-ka-nı genişlənir.
- Elektron kommunikasiyanın həyat fəaliyyəti üçün zəruri olanları yaratmaq və istifadə etmək mümkündür.
- Hər bir zaman və hər bir yerdə hər bir fərd həm qəbul edəndir, həm də göndərəndir.

19. İnformasiya cəmiyyətinin şəxsiyyətə psixoloji təsirinin neytral komponentlərini seçin. 1. Peşəkar karyera modeli dəyişir – evdən çıxmadan işləmək imkanı yaranır. 2. Müxtəlif verilənlər bazasının vahid şəbəkəsinə çıxış mümkündür. 3. Virtual iş verən və virtual işçi fenomeni yaranır. 4. İstənilən fərd haqqında verilənlərin əldə olunma im-ka-nını genişləndir. 5. İşçilərin sosial sığortası və əməyin elektron birja sistemləri yaranır, həmkarlar təşkilatlarının əhəmiyyəti azalır.:

- 1, 3, 4 .
- 1, 2, 4
- ✓ 1, 3, 5
- 2, 3, 4
- 3, 4, 5 .

20. ... - kommersiya əsasları ilə intellektual əmək məhsullarının ticarəti üzrə iqtisadi, hüquqi və təşkilati münasibətlər sistemidir. Cümləni tamamlayın.

- biliklər bazası
- ✓ informasiya məhsulları və xidmətləri bazarı
- informasiya sistemi
- informasiya resursları
- informasiya texnologiyaları

21. İstehlakçının bilik səviyyəsinə informasiyanın məzmununun uyğunluğu informasiyanın hansı xassəsini ifadə edir?
- məzmunluluq
  - ✓ aydınlıq
  - dəqiqlik
  - dəyərlilik
  - aktuallıq
22. Zəruri dəqiqliyi pozmadan ilkin verilənlərin dəyişilməsinə informasiyanın cavabvermə qabiliyyəti informasiyanın hansı xassəsini ifadə edir?
- aktuallıq
  - ✓ dayanıqlılıq
  - dəqiqlik
  - aydınlıq
  - məzmunluluq
23. Baş vermə zamanından və informasiyanın dinamikasından asılı olaraq istifadə anında informasiyanın dəyərlilik dərəcəsi informasiyanın hansı xassəsini ifadə edir?
- məzmunluluq
  - ✓ aktuallıq
  - reprezentativlik
  - dəyərlilik
  - dəqiqlik
24. İnformasiyanın semantik tutumu olub, məlumatdakı semantik informasiyanın miqdarının emal edilən verilənlərin həcminə olan nisbəti informasiyanın hansı xassəsini ifadə edir?
- ✓ məzmunluluq
  - dəyərlilik
  - aydınlıq
  - dayanıqlılıq
  - reprezentativlik
25. Hadisənin adekvat inikası üçün ötürülən informasiyanın düzgün seçimi və formalaşdırılması informasiyanın hansı xassəsini ifadə edir?
- ✓ reprezentativlik
  - dəyərlilik
  - aydınlıq
  - dayanıqlılıq
  - məzmunluluq
26. Təşkilatdan kənarda mövcud olan və fəaliyyət göstərən iqtisadi və siyasi obyektlər, onlararası münasibətlər (məsələn, müştərilərlə, təchizatçılarla, vasitəçilərlə, rəqiblərlə, dövlət orqanları ilə və s. münasibətlər) haqqında informasiya necə adlanır?
- ✓ xarici informasiya
  - törəmə informasiya
  - aralıq informasiya
  - daxili informasiya
  - ilkin informasiya
27. Təşkilatın maliyyə-təsərrüfat vəziyyətini əks etdirən və standart formallaşdırılmış proseduralar vasitəsilə keyfiyyətlə emal edilən informasiya necə adlanır?
- aralıq informasiya
  - ✓ daxili informasiya
  - xarici informasiya
  - ilkin informasiya
  - törəmə informasiya

28. Başvermə mərhələlərinə görə informasiyanın hansı növləri vardır?
- verbal, qeyri-verbal
  - giriş, çıxış
  - relevant, münasib
  - ✓ ilkin, törəmə, aralıq
  - daxili, xarici
29. Cəmiyyətdə işləmək üçün ümumtəhsil və peşəkar biliklərə malik olan insanlar hansı tip resurslara aiddir?
- maliyyə
  - informasiya
  - maddi
  - ✓ əmək
  - təbii
30. Qərar qəbul etmə üçün çatdırılan məlumatın məzmununun tamlığı informasiyanın hansı xassəsini ifadə edir?
- aydınlıq
  - aktuallıq
  - ✓ tamlıq
  - reprezentativlik
  - dəqiqlik
31. Müasir cəmiyyətdə informasiya xidmət orqanlarının informasiya xidmətlərinin hazırlanmasında əsas informasiya mənbəyi .....
- biliklər bazasıdır
  - informasiya texnologiyasıdır
  - ✓ verilənlər bazasıdır
  - informasiya resursudur
  - informasiya prosesidir
32. İnformasiya sistemlərində (kitabxana, arxiv, verilənlər bankı və s.) sənədlər və sənəd massivləri, ayrı-ayrı sənədlər və ya sənəd massivləri necə adlanır?
- informasiya toplusu
  - informasiya prosesi
  - ✓ informasiya resursları
  - informasiya sistemi
  - informasiya xidməti
33. İndustrial cəmiyyətdə resurs növü deyil:
- maliyyə
  - əmək
  - ✓ informasiya
  - maddi
  - təbii
34. Stabillik dərəcəsinə görə informasiyanın hansı növləri vardır?
- gündəlik, həftəlik, rüblük, aylıq, kvartal
  - verbal, qeyri-verbal
  - ✓ şərti – sabit, dəyişkən
  - mətni, qrafik, səsli
  - daxili, xarici
35. İdarəetmə sisteminə məxsusluğuna görə informasiyanın növü deyil:

- məqsədli altsistem haqqında informasiya
- idarəedən altsistemin informasiyası
- idarəedici altsistemin informasiyası
- xarici mühit haqqında informasiya
- ✓ ilkin infor-ma-siyadan formalaşan informasiya

36. Maşın emalında təyinatına görə informasiyanın hansı növləri vardır?

- ✓ giriş, çıxış
- daxili, xarici
- mətni, qrafik, səsli
- şərti – sabit, dəyişkən
- elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris

37. Ötürmə formasına görə informasiyanın hansı növləri vardır?

- ✓ verbal, qeyri-verbal
- elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris
- giriş, çıxış
- gündəlik, həftəlik, rüblük, aylıq, kvartal
- daxili, xarici

38. Təsvir üsuluna görə informasiyanın hansı növləri vardır?

- ✓ mətni, qrafik, səsli
- giriş, çıxış
- gündəlik, həftəlik, rüblük, aylıq, kvartal
- elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris
- daxili, xarici

39. İstifadə olunma xarakterinə görə informasiyanın hansı növləri vardır?

- ✓ elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris
- giriş, çıxış
- daxili, xarici
- verbal, qeyri-verbal
- mətni, qrafik, səsli

40. İdarəetmə sisteminin səviyyəsinə görə informasiyanın növü deyil:

- ✓ məqsədli altsistem haqqında informasiya
- müəssisə və təşkilatın informasiyası
- dövlət səviyyəsində olan informasiya
- nazirlik və təsisatların informasiyası
- xüsusi şəxslərin informasiyası

41. Sorğuya nəzərən informasiyanın hansı növləri vardır?

- ✓ relevant, münasib
- verbal, qeyri-verbal
- gündəlik, həftəlik, rüblük, aylıq, kvartal
- elmi, metodik, kommersiya, statistik, tədris
- mətni, qrafik, səsli

42. İnformasiyanın ötürülməsinin ümumi sxeminə aiddir: 1.informasiyanın mənbəyi.2.informasiya istehlakçısı.3.informasiya texnologiyası.4.informasiya sistemi.5.informasiya prosesi

- ✓ 1, 2, 5
- 1, 3, 4
- 2, 3, 4

- 2, 4, 5
- 3, 4, 5

43. İnformasiyanın dayanıqlılıq xassəsi nəyi ifadə edir?

- ✓ zəruri dəqiqliyi pozmadan ilkin verilən-lə-rin dəyişilməsinə informasiyanın cavabvermə qabiliyyətini
- hadisənin adekvat inikası üçün ötürülən informasiyanın düzgün seçimi və formalaşdırılmasını
- qərarın qəbul edilməsi üçün çatdırılan məlu-matın məzmununun tamlığını
- istehlakçının bilik səviyyəsinə informasiyanın məzmununun uyğunluğunu
- təsvir olunan obyektin və ya ha-disənin real vəziyyətinə informasiyanın yaxınlığını

44. İnformasiyanın representativlik xassəsi nəyi ifadə edir?

- ✓ hadisənin adekvat inikası üçün ötürülən informasiyanın düzgün seçimi və formalaşdırılması
- qərarın qəbul edilməsi üçün çatdırılan məlu-matın məzmununun tamlığını
- istehlakçının bilik səviyyəsinə informasiyanın məzmununun uyğunluğunu
- başvermə zamanından və informasiyanın dinamikasından asılı olaraq istifadə anında informasiyanın dəyərlik dərəcəsini
- təsvir olunan obyektin və ya ha-disənin real vəziyyətinə informasiyanın yaxınlığını

45. İnformasiyanın aktuallıq xassəsi nəyi ifadə edir?

- istehlakçının bilik səviyyəsinə informasiyanın məzmununun uyğunluğunu
- ✓ baş vermə zamanından və informasiyanın dina-mikasından asılı olaraq istifadə anında informasiyanın də-yərlik dərəcəsini
- hadisənin adekvat inikası üçün ötürülən informasiyanın düzgün seçimi və formalaşdırılmasını
- qərarın qəbul edilməsi üçün çatdırılan məlu-matın məzmununun tamlığını
- təsvir olunan obyektin və ya ha-disənin real vəziyyətinə informasiyanın yaxınlığını

46. İnformasiyanın dəyərlik xassəsi nəyi ifadə edir?

- ✓ konkret məsələlərin həlli üçün informasiyanın mühümlüyünü
- təsvir olunan obyektin və ya ha-disənin real vəziyyətinə informasiyanın yaxınlığını
- qərarın qəbul edilməsi üçün çatdırılan məlu-matın məzmununun tamlığını
- istehlakçının bilik səviyyəsinə informasiyanın məzmununun uyğunluğunu
- baş vermə zamanından və informasiyanın dina-mikasından asılı olaraq istifadə anında informasiyanın də-yərlik dərəcəsini

47. Predmet sahəsinin praktik fəaliyyət və peşə təc-rübəsi nəticəsində alınmış və mütəxəssislərə bu sahədə məsə-lələri qoymaq və həll etmək imkanı verən qanunauy-ğun-luq-lar necə adlanır?

- ✓ bilik
- verilənlər
- informasiya prosesi
- informasiya sistemi
- informasiya

48. Bilik nədir?

- ✓ real aləmin praktika ilə yoxlanılmış nəticəsinin insanın şüurunda adekvat inikası
- ətraf mühit haqqında saxlanmalı, ötürülməli və çevrilməli məlumatlar
- özündə qeyri-müəyyənliyi daşıyan yeni olan
- hər hansı informasiya prosesində ötürülmə və emal üçün əlverişli şəkildə formallaşdırılmış fakt və ideyaların təsviri
- təsvir formasından asılı olmayaraq şəxslər, pred-metlər, faktlar, hadisələr və proseslər haqqında məlu-mat-lar

49. Hansı mülahizə doğru deyil?

- ✓ Bilik hər hansı informasiya prosesində ötürülmə və emal üçün əlverişli şəkildə formallaşdırılmış fakt və ideyaların təsviridir.
- İnformasiya maddi daşıyıcılarda işarə və siqnallar for-masında təsvir olunsa da, o, maddi deyil.
- İnformasiya ətraf mühit haqqında, adə-tən, saxlanmalı, ötürülməli və çevrilməli məlumatlar toplusudur.
- İşarələr və siqnallar informasiyanı yalnız başa düşmə və tanıma qabiliyyəti olan istifadəçi üçün təsvir edir.
- İnformasiya ətraf aləm haqqında informasiyanın özü alınana qədər mövcud olmayan yeni məlumatlardır.

50. Verilənlər nədir?
- ✓ hər hansı informasiya prosesində ötürülmə və emal üçün əlverişli şəkildə formallaşdırılmış fakt və ideyaların təsviri
- ətraf mühit haqqında, adə-tən, saxlanmalı, ötürülməli və çevrilməli məlumatlar toplusu
  - ətraf aləmin kibernetik sistemindən alınan mə-lumatlar
  - təsvir formasından asılı olmayaraq şəxslər, pred-metlər, faktlar, hadisələr və proseslər haqqında məlu-mat-lar
  - real aləmin obyektiv qanunauyğunluqlarını adekvat əks etdirən təsəvvürlərin, nəzəri quruluş və anlayışların məcmusu
51. Hansı variantda informasiyanın tərfi düzgün verilməmişdir? İnformasiya - ....
- ✓ real aləmin obyektiv qanunauyğunluqlarını adekvat əks etdirən təsəvvürlərin, nəzəri quruluş və anlayışların məcmusudur.
- ətraf aləmin kibernetik sistemindən alınan mə-lumatlardır
  - ətraf aləmin kibernetik sistemindən alınan siqnallardır
  - təsvir formasından asılı olmayaraq şəxslər, pred-metlər, faktlar, hadisələr və proseslər haqqında məlu-mat-lardır.
  - strukturun təşkilinin mürəkkəblik ölçü-südü
52. Doğru olmayan mülahizəni göstərin:
- ✓ Texnologiya maddi məhsulun alınması məqsədilə xammalın başlanğıc vəziyyətini və ya keyfiyyətini dəyişmir
- Maddi istehsal texnologiyasının məqsədi – insanın və ya sistemin tələblərini ödəyən məmulatın buraxılışıdır
  - Texnologiya incəsənət, ustalıq, məharət, bacarıq mənasını bildirir
  - Proses insan tərəfindən seçilmiş strategiya ilə təyin olunur
  - Texnologiya prosesdir
53. İnformasiya texnologiyasına aid olmayan komponenti göstərin:
- ✓ hüquqi təminat
- sistem proqram təminatı
  - tətbiqi proqram təminatı
  - təşkilati-metodik təminat
  - texniki vasitələr kompleksi
54. Sənədlərin hazırlanması üzrə normativ-metodik materiallar İKT-nin hansı vasitələrinə aiddir?
- ✓ təşkilati-metodik təminat
- proqram vasitələri
  - informasiya təminatı
  - linqvistik vasitələr
  - kommunikasiya texnikası
55. İT-nin komponenti olan İT-xidmətlərə aid olan sıranı göstərin:
- ✓ telekommunikasiya xidmətləri, şəbəkə integrasiyası, təlim və treyninqlər, dizayn, reklam, marketing
- proqram təminatının dəstəklənməsi, telekommunikasiya təchizatları, istismar, təlim və treyninqlər
  - telekommunikasiya xidmətləri, şəbəkə integrasiyası, informasiya axtarış-arayış sistemləri, dizayn, reklam, marketing
  - şəbəkə integrasiyası, təlim və treyninqlər, web-portal, informasiya axtarış-arayış sistemləri, İT-konsultasiya
  - elektron kitabxana, verilənlərin saxlanma sistemlərinin işlənməsi və integrasiyası, təlim və treyninqlər, dizayn, reklam, marketing
56. Texnoloji prosesə aid olmayan mərhələni göstərin:
- həll olunan məsələyə uyğun olaraq verilənlərin emalı
  - ✓ verilənlərin təkrarlanması
  - istifadəçinin sorğularına əsasən verilənlərin axtarışı
  - telekommunikasiya vasitələrindən istifadə etməklə informasiyanın ötürülməsi
  - istifadəçinin sorğularına əsasən verilənlərin çıxarılması
57. İnformasiyanın alındığı andan onun emalının nəticəsi alınana qədər yerinə yetirilən qarşılıqlı əlaqəli əməliyyatların nizamlanmış ardıcılığı necə adlanır?
- ✓ texnoloji proses



- maddi istehsal prosesi
- informasiya sistemi
- verilənlər bazasını idarəetmə sistemi
- informasiya mübadiləsi

58. Texnoloji prosesə aid olmayan mərhələni göstərin:

- ✓ informasiyanın silinməsi
- verilənlərə nəzarət və səhvlərin aşkarı
- informasiya texnologiyalarının imkanlarına uyğun olaraq verilənlərin təshih edilməsi və formatlaşdırılması
- informasiyanın saxlanması və yığılması
- informasiyanın daxil edilməsi

59. IT-nin komponenti olan IT-xidmətlərə aid olan sıranı göstərin:

- ✓ verilənlərin saxlanma sistemlərinin işlənməsi və inteqrasiyası, telekommunikasiya xidmətləri, şəbəkə inteqrasiyası, istismar
- sistem və tətbiqi proqram təminatı, instrumental vasitələr, nəzarət və testləşdirmə üçün proqram vasitələri
- telekommunikasiya xidmətləri, şəbəkə inteqrasiyası, informasiya axtarış-arayış sistemləri, tranzaksiyalara xidmət
- təlim və treyninqlər, web-portal, informasiya axtarış-arayış sistemləri, IT-konsultasiya, telekommunikasiya xidmətləri
- verilənlər bazası, interaktiv xidmətlər, informasiya axtarış-arayış sistemləri, veb-portal, kommunikasiya vasitələri

60. IT-nin komponenti olan IT-məhsullara aid olan sıranı göstərin:

- ✓ verilənlər bazası, interaktiv xidmətlər, informasiya axtarış-arayış sistemləri, veb-portal, kommunikasiya vasitələri
- proqram təminatının dəstəklənməsi, telekommunikasiya təchizatları, istismar, təlim və treyninqlər
- telekommunikasiya xidmətləri, şəbəkə inteqrasiyası, informasiya axtarış-arayış sistemləri, dizayn, reklam, marketinq
- şəbəkə inteqrasiyası, təlim və treyninqlər, web-portal, informasiya axtarış-arayış sistemləri, IT-konsultasiya
- elektron kitabxana, verilənlərin saxlanma sistemlərinin işlənməsi və inteqrasiyası, təlim və treyninqlər, dizayn, reklam, marketinq

61. IT-nin komponenti olan IT-məhsullara aid olan sıranı göstərin:

- ✓ veb-sayt, kommunikasiya vasitələri, elektron kitabxana, şəbəkədə elektron kataloq, informasiya axtarış-arayış sistemləri
- sistem və tətbiqi proqram təminatı, instrumental vasitələr, nəzarət və testləşdirmə üçün proqram vasitələri
- proqram təminatının dəstəklənməsi, kommunikasiya vasitələri, istismar, təlim və treyninqlər, veb-sayt
- nəzarət və testləşdirmə üçün proqram vasitələri, internet-resurslar, proqram təminatının dəstəklənməsi
- verilənlərin saxlanma sistemlərinin işlənməsi və inteqrasiyası, telekommunikasiya xidmətləri, şəbəkə inteqrasiyası, istismar

62. IT-nin komponenti olan proqram təminatına aid olan sıranı göstərin:

- ✓ sistem və tətbiqi proqram təminatı, instrumental vasitələr, nəzarət və testləşdirmə üçün proqram vasitələri
- sistem və tətbiqi proqram təminatı, instrumental vasitələr, şəbəkə inteqrasiyası, web-portal, informasiya axtarış-arayış sistemləri
- verilənlər bazası, interaktiv xidmətlər, informasiya axtarış-arayış sistemləri, veb-portal, kommunikasiya vasitələri
- proqram təminatının dəstəklənməsi, nəzarət və testləşdirmə üçün proqram vasitələri, internet-resurslar, veb-sayt
- texniki vasitələrə xidmət, tranzaksiyalara xidmət, IT-konsultasiya, informasiya axtarış-arayış sistemləri

63. IT-nin komponenti olan təchizata aid olan sıranı göstərin:

- ✓ serverlər, periferiya qurğuları, telekommunikasiya təchizatları, simsiz naqillər, telefoniya
- sistem və tətbiqi proqram təminatı, instrumental vasitələr, nəzarət və testləşdirmə üçün proqram vasitələri
- telekommunikasiya təchizatları, texniki vasitələrə xidmət, instrumental vasitələr, nəzarət və testləşdirmə üçün proqram vasitələri
- serverlər, periferiya qurğuları, instrumental vasitələr, texniki vasitələrə xidmət, telefoniya
- texniki vasitələrə xidmət, tranzaksiyalara xidmət, IT-konsultasiya, informasiya axtarış-arayış sistemləri

64. Cəmiyyətin informasiyalaşdırılması prosesinə aid olmayan amilləri göstərin.

- ✓ bioloji
- iqtisadi
- sosial
- siyasi
- texniki-texnoloji

65. Cəmiyyətin informasiyalaşdırılması prosesinə aid olmayan amilləri göstərin.
- ✓ geoloji
  - sosial
  - mənəvi
  - mədəni
  - iqtisadi
66. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı cəmiyyətin informasiyalaşdırılmasını əks etdirir?
- ✓ Qlobal sosial istehsal və ümum resurs kimi informasiyadan birgə istifadə prosesidir
  - Obyekt, proses və ya hadisənin vəziyyəti haqqında keyfiyyətcə yeni informasiyanın alınması üçün verilənlərin yığılması, emalı və ötürülməsi vasitə və metodları toplusundan istifadə edən prosesdir
  - İnformasiyanın insan tərəfindən təhlil olunması və onun əsasında hər hansı işin yerinə yetirilməsi üzrə qərar qəbul etmə üçün informasiya istehsalı prosesidir
  - İnformasiya məhsulunun alınması üçün ilkin informasiyanın yığılması, emalı, ötürülməsi və saxlanması prosesidir
  - Xammal və ya materialın forma və xassələrinin, vəziyyətinin dəyişməsi, hazırlanması və emalı üzrə vasitə və metodlar məcmusunu təyin edən prosesdir
67. İKT-nin inkişaf indeksi neçə göstəricini əhatə edir?
- ✓ 11
  - 10
  - 5
  - 12
  - 7
68. İKT-nin inkişaf indeksinə aid olmayan göstərici hansıdır?
- ✓ ölkədə əhəlinin sağlamlıq səviyyəsi
  - İKT haqqında bilik və bacarıqlar
  - ölkənin hər 100 sakininə düşən mobil telefonların sayını
  - İnternet istifadəçilərinin sayı
  - İKT-yə daxil olma
69. “Bütün istifadəçilərin istənilən texniki, proqram və informasiya resurslarına operativ müraciətini təmin edən kompüter şəbəkələri və telekommunikasiya vasitələrinin bazasında məsələlərin kollektiv həlli üsullarından istifadə etmək imkanı yaranır” xassəsi aşağıda sadalananlardan hansına aiddir?
- ✓ yeni informasiya texnologiyalarına
  - informasiya sistemə
  - informasiya təhlükəsizliyinə
  - İnternetə
  - maddi istehsal prosesinə
70. Kabel və radio əlaqəsi İKT-nin hansı vasitələrinə aiddir?
- ✓ kommunikasiya texnikasına
  - informasiya təminatına
  - təşkilati-metodik təminat
  - linqvistik vasitələrə
  - proqram vasitələrinə
71. Instrumental vasitələr İKT-nin hansı vasitələrinə aiddir?
- linqvistik vasitələrə
  - təşkilati-metodik təminat
  - informasiya təminatına
  - kommunikasiya texnikasına
  - ✓ proqram vasitələrinə

72. Texniki vasitələrin istismarı üzrə təlimat materialları İKT-nin hansı vasitələrinə aiddir?
- ✓ təşkilati-metodik təminat
  - linqvistik vasitələr
  - informasiya təminatı
  - proqram vasitələri
  - kommunikasiya texnikası
73. Stasionar və mobil telefon rabitəsi İKT-nin hansı vasitələrinə aiddir?
- informasiya təminatı
  - ✓ kommunikasiya texnikası
  - proqram vasitələri
  - təşkilati-metodik təminat
  - linqvistik vasitələr
74. İnformasiyanın faksmil ötürülməsi və modem rabitə İKT-nin hansı vasitələrinə aiddir?
- informasiya təminatı
  - ✓ kommunikasiya texnikası
  - linqvistik vasitələr
  - təşkilati-metodik təminat
  - proqram vasitələri
75. Şəbəkə və lokal əməliyyat sistemləri İKT-nin hansı vasitələrinə aiddir?
- kommunikasiya texnikası
  - təşkilati-metodik təminat
  - linqvistik vasitələr
  - informasiya təminatı
  - ✓ proqram vasitələri
76. Konkret İKT çərçivəsi daxilində personalın işinin təşkili üzrə normativ-metodik materiallar İKT-nin hansı vasitələrinə aiddir?
- proqram vasitələri
  - informasiya təminatı
  - kommunikasiya texnikası
  - ✓ təşkilati-metodik təminat
  - linqvistik vasitələr
77. Cəmiyyətin informasiyalaşdırılması prosesinə aid olan amilləri göstərin.
- inkişaf
  - psixoloji
  - geoloji
  - bioloji
  - ✓ siyasi
78. ... – istifadəçinin tələbinə uyğun olaraq aparat və proqram vasitələrinin tətbiqi əsasında verilənlərin, informasiyanın və biliklərin yığım, toplanma, saxlanma, axtarış, emal, təhlil və ötürülmə üsul və metodları sistemidir.
- ✓ informasiya texnologiyası
  - informasiya mübadiləsi
  - informasiya təminatı
  - informasiyanın təhlükəsizliyi
  - informasiya sistemi
79. Doğru olmayan mülahizəni göstərin:

- ✓ İnformasiya texnologiyası kəsilməzdir
- İnformasiya texnologiyası özündə hesablama, su-rətin çıxarılması, əməli uçot və s. kimi əməliyyatları və formallaşmamış yaradıcı əməyi birləşdirir
- Maddi istehsal texnologiyası məhsulun buraxılışı üçün bütün əməliyyatların ciddi ardıcılığını əks etdirir.
- İnformasiya texnologiyası özündə formallaşmamış yaradıcı əməyi birləşdirir
- Maddi istehsal texnologiyası kəsilməzdir

**80.** İnformasiya məhsulu nəyin emalından alınır?

- ✓ verilənlərin
- maddi məhsulun
- informasiyanın
- məlumatın
- biliyin

**81.** Yeni informasiya texnologiyaları termini ilk dəfə kim tərəfindən elmə daxil edilmişdir?

- ✓ Q.S.Pospelov
- C.F.Neyman
- F.Mahluq
- V.M.Qluşkov
- N.Viner

**82.** İT-nin realizasiya vasitələrinin qurulması vasitələrinə aid olmayanı göstərin:

- ✓ informasiya sisteminin qurulması
- informasiyadan kollektiv istifadə
- qərar qəbul etmə prosesində informasi-yalaş-dırma vasitələrinin qurulması
- informasiyalaşdırma vasitələrinin istifadəçilərlə "dost-luğu"
- informasiyanın emalının fərdiləşdirilməsi

**83.** Praktiki olaraq verilənlərin konkret texniki emal sistemlərinin təş-kili və layihələndirilməsi üzrə mühəndis fəaliyyəti necə adlanır?

- ✓ informasiya texnologiyası
- informasiya istehsalı
- idarəetmə
- texniki təminat
- informasiyanın mühafizəsi

**84.** İnformasiya texnologiyasında əsas tədqiqat obyekti hansıdır?

- ✓ insan fəaliyyəti
- proqram vasitələri
- informasiya təminatı
- linqvistik vasitələr
- texniki vasitələr

**85.** İT-nin mənbələrinə aid olanı göstərin:

- ✓ hesablama sistemləri nəzəriyyəsi
- normativ-hüquqi sənədlər
- insan fəaliyyəti
- linqvistik vasitələr
- kibernetika

**86.** İT-nin mənbələrinə aid olmayanı göstərin:

- ✓ kibernetika
- proqramlaşdırma texnologiyaları
- hesablama sistemləri nəzəriyyəsi

- erqonomika
- sistem texnikası

87. İT-nin mənbələrinə aid olmayanı göstərin:

- ✓ normativ-hüquqi sənədlər
- proqramlaşdırma texnologiyaları
- verilənlər bazası nəzəriyyəsi
- erqonomika
- sistem texnikası

88. İT-nin mənbələrinə aid olmayanı göstərin:

- ✓ linqvistik vasitələr
- hesablama sistemləri nəzəriyyəsi
- proqramlaşdırma texnologiyaları
- verilənlər bazası nəzəriyyəsi
- sistem texnikası

89. İT-nin mənbələri göstərilən sıranı seçin:

- ✓ sistem texnikası, hesablama sistemləri nəzəriyyəsi, proqramlaşdırma texnologiyaları, verilənlər bazası nəzəriyyəsi, erqonomika
- təşkilati texnika, normativ-hüquqi sənədlər, kibernetika, verilənlər bazası nəzəriyyəsi, erqonomika
- sistem texnikası, hesablama sistemləri nəzəriyyəsi, proqramlaşdırma texnologiyaları, kibernetika, kodlaşdırma sistemləri
- sistem texnikası, hesablama sistemləri nəzəriyyəsi, linqvistik vasitələr, verilənlər bazası nəzəriyyəsi, erqonomika
- sistem texnikası, kibernetika, proqramlaşdırma texnologiyaları, verilənlər bazası nəzəriyyəsi, erqonomika

90. ... insan tərəfindən seçilmiş strategiya ilə təyin olunur, müxtəlif vasitə və metodların köməyi ilə həyata keçirilir.

- ✓ proses
- mübadilə
- informasiya
- bilik
- sistem

91. Qarşıya qoyulmuş məqsədə istiqamətləndirilmiş müəyyən əməliyyatlar toplusu nədir?

- məlumat
- bilik
- ✓ proses
- sistem
- informasiya

92. Statik bütövlüyün pozulması nə zaman baş verir?1.verilənlər paketini yenidən nizamlayarkən.2.həqiqi olmayan verilənlər daxil edildikdə.3.elektron məktubun sərlovhəsi və ya məktubun özü dəyişdirildikdə.4.mövcud verilənlər dəyişdirildikdə.5.əlavə paketlər daxil edildikdə

- ✓ 2, 3, 4
- 3, 4, 5
- 1, 2, 5
- 2, 3, 5
- 1, 2, 4

93. Hansı hal müəlliflik hüququnu pozmur?

- ✓ legal nüsxələrin sərt disklərə yazılması və bu cür proqram təminatı ilə kompüterlərin satışı
- proqram məhsullarının saxta nüsxələrinin yayılması
- qeyri-legal nüsxələrin sərt disklərə yazılması və bu cür proqram təminatı ilə kompüterlərin satışı
- yayılma üçün beynəlxalq rabitə kanalları istisna olmaqla telekommunikasiya vasitələrindən istifadə
- proqram məhsullarının kompakt-disklərə yazaraq onların saxta nüsxələrinin hazırlanması

- 94.** Dinamik bütövlüyün pozulması nə zaman baş verir?1.verilənlər paketini yenidən nizamlayarkən.2.həqiqi olmayan verilənlər daxil edildikdə.3.elektron məktubun sərlovhəsi və ya məktubun özü dəyişdirildikdə.4.verilənlərin surəti çıxarıldıqda.5.əlavə paketlər daxil edərkən
- ✓ 1, 4, 5
- 2, 4, 5
  - 1, 2, 4
  - 2, 3, 4
  - 1, 2, 3
- 95.** Statik bütövlüyün pozulması nə zaman baş verir?
- ✓ həqiqi olmayan verilənlər daxil edildikdə
- əlavə paketlər daxil edildikdə
  - qeyd kitabçasına və ya iş jurnalına daxil olduqda
  - verilənlər ələ keçirildikdə
  - verilənlərin surəti çıxarıldıqda
- 96.** İnformasiyanın mühafizə forması deyil:
- məxfiliyin tanınması
  - patentləşdirmə
  - müəlliflik hüququ
  - məhsul işarəsi
- ✓ kompüter piratlığı
- 97.** Funksional təyinatına görə informasiya mühafizəsinin mühəndis-texniki vasitələrinin növünə aid deyil:
- ✓ riyazi
- aparat
  - kriptografik
  - fiziki
  - proqram
- 98.** İnformasiya mühafizəsinin təşkilati mühafizə vasitələrinə aid olanları seçin.1.əməkdaşlarla iş .2.informasiyanın surətinin çıxarılmadan viruslardan müdafiəsi.3.sənədlə iş .4.yazıya və əllərin həndəsi sxeminə görə tanınma sistemləri.5.personalın məxfi informasiya ilə işinə sistemli nəzarət
- ✓ 1, 3, 5
- 2, 4, 5
  - 1, 2, 4
  - 2, 3, 4
  - 1, 2, 3
- 99.** İnformasiya mühafizəsinin təşkilati mühafizə vasitələrinə aid olanları seçin.1.mühüm informasiyanın dəyişikliklərdən müdafiəsi üçün şifrələnməsi.2.daxili və xarici həmlələrin təhlili.3.məxfi informasiyanın yığılması, emalı, saxlanması üçün texniki vasitələrdən istifadə.4.personalın təlimi.5.barmaqların izinə, səsə, yazıya və əllərin həndəsi sxeminə görə tanınma sistemləri.
- ✓ 2, 3, 4
- 2, 4, 5
  - 1, 2, 4
  - 1, 3, 5
  - 1, 2, 3
- 100.** İdentifikasiya nədir?
- ✓ istifadəçinin təyini prosedurudur
- sistemə daxil olan istifadəçinin etibarlılığının yoxlanılması prosedurudur
  - informasiyanın çevrilməsi yolu ilə riyazi metodları öyrənən elm sahəsidir
  - informasiyanın məxfiliyini və etibarlılığını təmin edən informasiyanın çevrilmə metodlarını öyrənən sahədir

- istifadəçinin malik olduğu səlahiyyətlər yığımının təyini prosedurudur

**101.** İstifadəçinin təyini proseduru necə adlanır?

- Kriptologiya
- Autentifikasiya
- Avtorizasiya
- Kriptoqrafiya
- ✓ İdentifikasiya

**102.** İnformasiyanın çevrilməsi yolu ilə riyazi metodları öyrənən elm sahəsi necə adlanır?

- ✓ Kriptologiya
- Autentifikasiya
- Avtorizasiya
- Kriptoqrafiya
- İdentifikasiya

**103.** Kriptologiya nədir?

- ✓ informasiyanın çevrilməsi yolu ilə riyazi metodları öyrənən elm sahəsidir
- istifadəçinin malik olduğu səlahiyyətlər yığımının təyini prosedurudur
- sistemə daxil olan istifadəçinin etibarlılığının yoxlanması prosedurudur
- informasiyanın məxfiliyini və etibarlılığını təmin edən informasiyanın çevrilmə metodlarını öyrənən sahədir
- istifadəçinin təyini prosedurudur

**104.** Autentifikasiya nədir?

- ✓ sistemə daxil olan istifadəçinin etibarlılığının yoxlanması prosedurudur
- istifadəçinin təyini prosedurudur
- informasiyanın çevrilməsi yolu ilə riyazi metodları öyrənən elm sahəsidir
- informasiyanın məxfiliyini və etibarlılığını təmin edən informasiyanın çevrilmə metodlarını öyrənən sahədir
- istifadəçinin malik olduğu səlahiyyətlər yığımının təyini prosedurudur

**105.** Sistemə daxil olan istifadəçinin etibarlılığının yoxlanması proseduru necə adlanır?

- ✓ Autentifikasiya
- Avtorizasiya
- Kriptoqrafiya
- Kriptologiya
- İdentifikasiya

**106.** İstifadəçinin malik olduğu səlahiyyətlər yığımının təyini proseduru necə adlanır?

- ✓ Avtorizasiya
- Autentifikasiya
- Kriptoqrafiya
- Kriptologiya
- İdentifikasiya

**107.** Avtorizasiya nədir?

- informasiyanın məxfiliyini və etibarlılığını təmin edən informasiyanın çevrilmə metodlarını öyrənən sahədir
- sistemə daxil olan istifadəçinin etibarlılığının yoxlanması prosedurudur
- ✓ istifadəçinin malik olduğu səlahiyyətlər yığımının təyini prosedurudur
- informasiyanın çevrilməsi yolu ilə riyazi metodları öyrənən elm sahəsidir
- istifadəçinin təyini prosedurudur

**108.** İnformasiyanın məxfiliyini və etibarlılığını təmin edən informasiyanın çevrilmə metodlarını öyrənən sahə necə adlanır?

- ✓ Kriptoqrafiya
- Kriptologiya
- Avtorizasiya
- Autentifikasiya
- İdentifikasiya

**109.** Kriptoqrafiya nədir?

- ✓ informasiyanın məxfiliyini və etibarlılığını təmin edən informasiyanın çevrilmə metodlarını öyrənən sahədir
- informasiyanın çevrilməsi yolu ilə riyazi metodları öyrənən elm sahəsidir
- istifadəçinin təyini prosedurudur
- istifadəçinin malik olduğu səlahiyyətlər yığımının təyini prosedurudur
- sistemə daxil olan istifadəçinin etibarlılığının yoxlanması prosedurudur

**110.** Kriptoqrafiyanın tarixi mərhələsi deyil:

- kompüter kriptoqrafiyası
- elmi kriptoqrafiya
- formal kriptoqrafiya
- “sadələvh” kriptoqrafiya
- ✓ fundamental kriptoqrafiya

**111.** Kod nədir?

- ✓ əvvəlcədən təyin edilmiş şərti işarələr toplusu
- nizamlı işarələr yığımı
- məlumatdakı simvolların sayı
- iki işarədən ibarət əlifba
- fərqli elementlərdən ibarət sonlu çoxluq

**112.** Fərqli işarələrdən ibarət sonlu çoxluq ..... adlanır.

- ✓ əlifba
- baytlar ardıcılığı
- kod
- siqnalların məcmusu
- bit

**113.** Nizamlı işarələr yığımı necə adlanır?

- ✓ əlifba
- baytlar ardıcılığı
- kod
- siqnalların məcmusu
- simvol

**114.** Bit nədir? 1. ikilik rəqəm .2. informasiyanın minimal ölçü vahidi.3. kompüter yaddaşının ölçü vahidi.4. kodun uzunluğu.5. mərtəbə vahidi

- ✓ 1, 2, 5
- 3, 4, 5
- 2, 3, 4
- 1, 3, 5
- 1, 2, 3

**115.** Müəlliflik hüququnun obyektidir:

- ✓ kompüter proqramının yaradıcısı
- ideyalar
- metodlar
- üsullar



- rəsmi sənədlər

**116.** Simvollar ardıcılığının kodlaşdırılması üçün məzmunundan asılı olmayaraq zəruri olan ikilik işarələrin mümkün minimal sayı ..... adlanır.

- ✓ informasiyanın miqdarı
- ikilik əlifba
  - mərtəbə vahidi
  - kodun uzunluğu
  - işarənin informasiya tutumu

**117.** Kodlaşdırma sistemlərini seçin. 1.ASCII. 2.ГОСТ28147-89. 3.Unicode. 4.КОИ-8.5. DES

- ✓ 1, 3, 4
- 3, 4, 5
  - 2, 3, 4
  - 1, 4, 5
  - 1, 2, 3

**118.** İnformasiya təminatının strukturuna aid deyil:

- ✓ informasiyanın təşkili. saxlanması və genişləndirilməsi prosesində iştirak edən subyektlərin hüquq və azadlıqlarının möhkəmləndirilməsi
- iqtisadi informasiyanın kodlaşdırılması və təsnifatı sistemləri
  - maşın daşıyıcılarında saxlanan fayllar
  - predmet sahəsinin göstəricilər sistemi
  - əllə və ya avtomatik təşkil edilən vahid sənədləşdirmə sistemləri

**119.** İnformasiya nəzəriyyəsinin banisi kimdir?

- ✓ K.Şennon
- Q.S.Pospelov
  - V.M.Qluşkov
  - Lütifi-zadə
  - A.N.Kolmoqorov

**120.** Əlifbanın gücü dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ ardıcılıqdakı müxtəlif simvolların sayı
- işarənin informasiya tutumu
  - nizamlı işarələr yığımı
  - fərqli elementlərdən ibarət sonlu çoxluq
  - məlumatdakı simvolların sayı

**121.** Məlumatdakı müxtəlif simvolların sayı necə adlanır?

- ✓ əlifbanın gücü
- ikilik əlifba
  - mərtəbə vahidi
  - kodun uzunluğu
  - informasiya tutumu

**122.**  $N = 2I$  düsturunda N nəyi göstərir?

- ✓ əlifbadakı işarələrin sayını
- kodun uzunluğunu
  - mərtəbələrin sayını
  - nizamlı işarələr yığımını
  - hər bir işarənin daşıdığı informasiyanın miqdarını

123. Məlumatın informasiya miqdarını hesablamaq üçün istifadə edilən  $I_c = I_3 \cdot K$  düsturunda  $K$  nəyi göstərir?
- ☒ kodun uzunluğunu
  - ☐ hər bir işarənin daşıdığı informasiyanın miqdarını
  - ☐ əlifbanın gücünü
  - ☐ nizamlı işarələr yığımını
  - ☐ əlifbadakı işarələrin sayını
124. İfadədə hər bir işarənin (simvolun) daşıdığı informasiya miqdarını tapın: İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları
- ☒ 5 bit
  - ☐ 205 bit
  - ☐ 41 bit
  - ☐ 6 bit
  - ☐ 4 bit
125. İfadənin əlifba gücünü tapın: İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları
- ☐ 47
  - ☒ 20
  - ☐ 41
  - ☐ 205
  - ☐ 39
126. İfadənin kodunun uzunluğunu tapın: İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları
- ☐ 40
  - ☒ 41
  - ☐ 47
  - ☐ 39
  - ☐ 42
127. İfadənin informasiya miqdarını hesablayın: İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları
- ☒ 205 bit
  - ☐ 20 bayt
  - ☐ 205 bayt
  - ☐ 41 bayt
  - ☐ 41 bit
128. Kodun uzunluğu dedikdə nə başa düşülür?
- ☐ əlifbanın gücünü
  - ☐ əlifbadakı işarələrin sayını
  - ☒ məlumatdakı işarələrin sayı
  - ☐ hər bir işarənin daşıdığı informasiyanın miqdarını
  - ☐ ardıcılıqdakı müxtəlif simvolların sayı
129. Kriptosistemləri seçin. 1.ASCII.2.ГОСТ 28147-89. 3.Unicode. 4КОИ-8. 5.DES
- ☒ 2, 5
  - ☐ 3, 5
  - ☐ 1, 4, 5
  - ☐ 1, 3, 4
  - ☐ 1, 2, 3
130. ASCII nədir?
- ☐ informasiya sistemi
  - ☐ əməliyyat sistemi

- ✓ kodlaşdırma cədvəli
- proqram məhsulu
- say sistemi

131. Kompüterin yaddaşı ..... ölçülür.

- ✓ baytlarla
- bitlərlə
- kodlarla
- simvollarla
- işarələrlə

132.  $\{0, 1\}$  rəqəmləri cütüyü hansı əlifbanın elementləridir?

- ✓ ikilik
- onaltılıq
- üçlük
- səkkizlik
- onluq

133. Şəxsiyyətin, cəmiyyətin və dövlətin informasiya sahəsində həyat əhəmiyyətli maraqlarının müdafiə olunma vəziyyətidir.

- kriptologiya
- ✓ informasiya təhlükəsizliyi
- autentifikasiya
- identifikasiya
- informasiya hüququ

134. İnformasiya təhlükəsizliyinin konseptual modelinə aid deyil:

- informasiya mənbələri
- ✓ informasiya sistemi
- həmlə mənbələri
- müdafiə vasitələri
- həmlə obyektləri

135. İnformasiya təhlükəsizliyinin konseptual modelinə aiddir:

- ✓ müdafiə məqsədləri
- informasiyanın emalı
- texniki təminat
- informasiya sistemləri
- informasiya resursları

136. İnformasiya təhlükəsizliyinin konseptual modelinə aid deyil:

- ✓ çıxış istiqamətləri
- müdafiə istiqamətləri
- daxil olma üsulları
- informasiya mənbələri
- müdafiə üsulları

137. Şəxsiyyətin, cəmiyyətin və dövlətin informasiya sahəsində həyatı əhəmiyyətli maraqlarının müdafiə olunma vəziyyəti necə adlanır?

- hüquqi təminat
- kriptografiya
- ✓ informasiya təhlükəsizliyi
- informasiya təminatı
- informasiya hüququ

**138.** IT-nin istifadəçiləri və onu hazırlayanlar arasındakı münasibət, informasiyanın təşkili, saxlanması və genişləndirilməsi prosesində iştirak edən subyektlərin hüquq və azadlıqlarının möhkəmləndirilməsi hansı təminat növü ilə tənzimlənir?

- ✓ hüquqi
- riyazi
- proqram
- informasiya
- texniki

**139.** İnformasiya təminatının funksiyası deyil:

- ✓ informasiyanın çevrilməsi prosesində iştirak edən subyektlərin hüquq və azadlıqlarını tənzimləyir
- avtomatlaşdırılmış sistemlərin mühüm komponentidir
- bilavasitə obyektin təşkilati strukturu ilə əlaqədardır
- idarə olunan obyektin vəziyyətini xarakterizə edən informasiyanı əks etdirir
- idarəetmə qərarlarının qəbulunda əsas rol oynayır

**140.** İdarə olunan obyektin vəziyyətini xarakterizə edən informasiyanın əks etdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuş təminat ..... adlanır.

- proqram təminatı
- riyazi təminat
- ✓ informasiya təminatı
- hüquqi təminat
- texniki təminat

**141.** ICQ .....

- ✓ İnternetə qoşulmuş istifadəçinin IP – ünvanını axtarır
- faylların ötürülməsini təşkil edir
- verilənləri arxivləşdirir
- istifadəçinin deytaqramlarının ötürülməsini təmin edir
- Web səhifələrə əlaqəni yaradır

**142.** DNS nədir?

- domen ünvanlaşdırma dili
- ✓ domen adlar sistemi
- domen ünvanlaşdırma sistemi
- şəbəkə seansı
- şəbəkə proqram təminatı

**143.** Uzaqlaşdırılmış kompüterlə qarşılıqlı təsiri təmin edən xidmət növüdür:

- ✓ Telnet
- WAIS
- Archie
- Usenet
- Skype

**144.** HTML nədir?

- şəbəkə proqram təminatı
- alqoritmik dil
- proqramlaşdırma dili
- protokol
- ✓ hipermetnə nişanlama dili

**145.** WWW nədir?

- ✓ World Wide Web

- Wide Web World
- Wide World Web
- Web World Wide
- World Word Web

**146.** İnternet xidmətlərinə aid deyil:

- Usenet
- ✓ NIC
- FTP
- Telnet
- E-mail

**147.** Büdcədən maliyyələşdirilməyən təşkilatlar üçün istifadə olunan domen hansıdır?

- .gov
- ✓ .com
- .org
- .net
- .edu

**148.** İctimai təşkilatların imkanları hesabına maliyyələşdirilən domen hansıdır?

- .edu
- ✓ .org
- .gov
- .com
- .net

**149.** Resursun Web-də yerləşdiyi ünvanı və ya yeri göstərir:

- IRC (Internet Realy Chat)
- WAIS (Wide Area Information Servers)
- ✓ URL (Uniform Resource Locator)
- HTML (Hypertext Markup Language)
- HTTP (Hypertext Transfer Protocol)

**150.** IP protokolunun funksiyası nədən ibarətdir?

- hipermətnləri ötürür
- domen adlara xidmət edir
- ✓ paketlərin bir kompüterdən digər kompüterlərə daşınmasını təmin edir
- IP -ünvanları aparat ünvanlara çevirir
- göstərilmiş kompüterdə verilənlərin konkret əlavələrə çatdırılmasını təmin edir

**151.** Elektron poçt vasitəsilə məlumatların qəbul edilməsi üçün hansı protokoldan istifadə olunur?

- ✓ POP3
- IP
- FTP
- TCP
- SMTP

**152.** ... dedikdə, idarəetmə prosesinin avtomatlaşdırılması üçün verilənlər bazasının yaradılmasını nəzərdə tutan real dünyanın bir hissəsi başa düşülür.

- ✓ predmet sahəsi
- dinamik verilənlər bazası
- metaverilənlər
- xüsusi formatlı fayl

- verilənlər bazası
153. Sosial şəbəkələrin üstünlüklərinə aiddir: 1.ani olaraq lazım olan məlumatın oxunmasının, yayılmasının, eyni zamanda məlumata şərh yazaraq həmfikirilərlə bir araya gəlməyin mümkünlüyü. 2.insanlarda mənəvi dəyərləri məhv etməsi. 3.sosial şəbəkənin insanın vaxtını və ömrünü real olmayan, virtual bir "həyata" sərf etməyə məhkum etməsi. 4.sosial İnternet-saytlara olan marağın intihar və özbaşına hərəkətlərin riskini artırması. 5.müxtəlif peşə adamlarının peşəkar biliklərinin artırılmasında böyük rolu
- 1, 4, 5
  - 1, 3, 5
  - ✓ 1, 5
  - 1, 3, 4
  - 2, 3
154. Sosial şəbəkələrin çatışmazlıqlarına aiddir: 1.ani olaraq lazım olan məlumatın oxunmasının, yayılmasının, eyni zamanda məlumata şərh yazaraq həmfikirilərlə bir araya gəlməyin mümkünlüyü. 2.insanlarda mənəvi dəyərləri məhv etməsi. 3.sosial şəbəkənin insanın vaxtını və ömrünü real olmayan, virtual bir "həyata" sərf etməyə məhkum etməsi. 4.sosial İnternet-saytlara olan marağın intihar və özbaşına hərəkətlərin riskini artırması. 5.müxtəlif peşə adamlarının peşəkar biliklərinin artırılmasında böyük rolu
- 1, 2, 5
  - 1, 4
  - 1, 3, 5
  - 2, 4, 5
  - ✓ 2, 3, 4
155. İnformasiyanın şəbəkə emalının üstünlüklərini seçin. 1.aparat vasitələrindən kollektiv istifadə hesabına məsrəflərin aşağı salınması. 2.insan əməyinin fəaliyyət şərtlərinin çətinləşdirilməsi.3.bütün istifadəçilərin bir proqram təminatından istifadəsi .4.məhsuldarlığın aşağı düşməsi.5.iş yerindən ayrılmadan informasiyanın əməli surətdə alınması
- 2, 4, 5
  - ✓ 1, 3, 5
  - 3, 4, 5
  - 2, 3, 4
  - 1, 2, 4
156. Sosial şəbəkələrə aid olanı seçin. 1.Facebook. 2.Access. 3.Vkontakte. 4.Linkedin. 5.FrontPage
- 1, 2, 4
  - ✓ 1, 3, 4
  - 1, 2, 5
  - 2, 4, 5
  - 1, 3, 5
157. Açıq arxitektura prinsipinin mahiyyəti nədir?
- ✓ kompüterin komponentlərinin digər şirkətlərin istehsalı olan komponentlərlə də əvəz olunma imkanı
  - istifadəçilərin kompüterini “öz işlərinə uyğun sazlamaq” imkanına malik olmasının qeyri-mümkünlüyü
  - rəqabətin və məhsulun dəyərinin artması
  - kompüterin uzun müddət şəbəkədə qalma imkanı
  - kompüterin komponentlərinin yalnız istehsalçı şirkətin orijinal komponentləri ilə əvəz olunma imkanı
158. Müxtəlif kompüterlərdə qarşılıqlı əlaqəli açıq sistem modelinin iki eyniadlı səviyyəsi arasında qarşılıqlı əlaqəni təyin edən qaydalar toplusu necə adlanır?
- əməliyyat sistemi
  - verilənlər bazası
  - ✓ protokol
  - proqram
  - domen ünvan
159. Şəbəkədə birgə iş üçün nəzərdə tutulmuş şəbəkə protokolları ailəsi hansıdır?
- ✓ TCP/IP

- ISMP
- HTTP
- UDP
- SMTP

**160.** Şəbəkə səviyyəsində fəaliyyət göstərən protokol hansıdır?

- ARP (Address Resolution Protocol)
- ICMP (Internet Control Message Protocol)
- ✓ IP (Internet protocol)
- TCP (Transfer Control Protocol)
- UDP (User Datagram Protocol)

**161.** İnternetdə məlumatların idarə olunması protokoludur:

- ✓ ICMP (Internet Control Message Protocol)
- UDP (User Datagram Protocol)
- TCP (Transfer Control Protocol)
- IP (Internet protocol)
- ARP (Address Resolution Protocol)

**162.** İnternetə qoşulmuş hər bir kompüterin hansı ünvanı olur?

- texniki
- kanal
- ümumi
- fiziki
- ✓ IP

**163.** IPl ünvanının uzunluğu nəyə bərabərdir?

- ✓ 32 bitə
- 64 bitə
- 32 bayta
- 2 bayta
- 64 bayta

**164.** IP-ünvanı təşkil edən ədədlər hansı intervalda dəyişir?

- 192 - 255
- ✓ 0-255
- 0-128
- 1-256
- 0-256

**165.** Poçt proqramı və poçt serveri ilə əlaqə üçün hansı protokollardan istifadə olunur?

- ✓ SMTP, IMAP
- FTP, HTTP
- TCP, IP
- HTTP, TCP
- UDP, ARP

**166.** Faylların ötürülməsi proseduru yerinə yetirən hansı protokoldur?

- IP
- ✓ FTP
- POP
- SMPT
- TCP

**167.** Bir neçə istifadəçi ilə eyni vaxtda ünsiyyəti təmin edən xidmət hansıdır?

- FTP
- DNS
- ✓ IRC
- ICQ
- IMP

**168.** Hipermətn sənədlərinin ötürülməsi protokolu hansıdır?

- URL
- POP
- FTP
- WWW
- ✓ HTTP

**169.** Brauzer proqramları seçin. 1.Netcape Navigator. 2.Windows OS. 3.Mozilla Firefox. 4.Google Chrome. 5.Opera. 6.Windows Explorer

- 2, 3, 5, 6
- 2, 3, 4, 5
- 2, 4, 5, 6
- ✓ 1, 3, 4, 5
- 1, 2, 4, 5

**170.** Təşkilat domenlərini seçin. 1. .az 2. .com 3. .net 4. .fr 5. .org 6. .ua

- ✓ 2, 3, 5
- 3, 4, 5
- 2, 5, 6
- 1, 3, 4
- 2, 4, 5

**171.** Birləşmə tələb etməyən protokollarla ötürülən paketlərdir:

- provayder
- ünvan
- ✓ deytaqram
- brauzer
- domen

**172.** Ötürmələrin idarə olunması protokolu hansıdır?

- UDP (User Datagram Protocol)
- IP (Internet Protocol)
- ✓ TCP (Transfer Control Protocol)
- ICMP (Internet Control Message Protocol)
- ARP (Address Resolution Protocol)

**173.** İstifadəçinin deytaqramlarının ötürülməsi protokolu hansıdır?

- ✓ UDP (User Datagram Protocol)
- IP (Internet Protocol)
- TCP (Transfer Control Protocol)
- ARP (Address Resolution Protocol)
- ICMP (Internet Control Message Protocol)

**174.** IP-ünvanları aparat ünvanlara çevirən protokol hansıdır?



- ✓ ARP (Address Resolution Protocol)
  - IP (Internet Protocol)
  - TCP (Transfer Control Protocol)
  - UDP (User Datagram Protocol)
  - ICMP (Internet Control Message Protocol)
175. Sosial şəbəkələrin çatışmazlıqlarına aiddir: 1.sosial şəbəkələr vasitəsilə asan və əlverişli formada ünsiyyətin təminatı. 2.insanların İnternet asılılığını artırmaqla yanaşı, onları müasir həyatdan uzaqlaşdırması. 3.yeni texnologiyalarının tətbiqinin genişləndirilməsi. 4.insanları robot kimi sanki özünə tabe etdirməsi. 5.hər hansı bir səbəbdən cəmiyyət üçün çıxış bilməyənlərin öz ehtiyaclarını sosial şəbəkələr vasitəsilə təmin etməsinin mümkünlüyü. 6.insanlarda mənəvi dəyərləri məhv etməsi
- 2, 4, 5
  - 1, 3, 6
  - ✓ 2, 4, 6
  - 1, 5, 6
  - 3, 4, 5
176. Sosial şəbəkələrin üstünlüklərinə aiddir: 1.sosial şəbəkələr vasitəsilə asan və əlverişli formada ünsiyyətin təminatı. 2.insanların İnternet asılılığını artırmaqla yanaşı, onları müasir həyatdan uzaqlaşdırması . 3.yeni texnologiyalarının tətbiqinin genişləndirilməsi . 4.insanları robot kimi sanki özünə tabe etdirməsi. 5.hər hansı bir səbəbdən cəmiyyət üçün çıxış bilməyənlərin öz ehtiyaclarını sosial şəbəkələr vasitəsilə təmin etməsinin mümkünlüyü. 6.insanlarda mənəvi dəyərləri məhv etməsi
- 3, 4, 5
  - 2, 5, 6
  - ✓ 1, 3, 5
  - 1, 3, 6
  - 2, 4, 5
177. Multimedia texnologiyaları ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.
- strukturlaşdırılmış böyük həcmdə informasiyanın emalı
  - informasiya texnologiyalarının instrumental proqram vasitələrini yaratmaq
  - yalnız Audio emalı
  - hesablama məsələlərinin həlli və müəssisənin iqtisadi fəaliyyətinin təminatı
  - ✓ real təsvirlərin və səsə emalı
178. Mətni, qrafik, video və ya səsli informasiyanı özündə saxlayan mətn necə adlanır?
- ✓ hipermətn
  - həcmi 1Mb olan mətn
  - böyük həcmli verilənlər yığımı
  - nəhəng mətn
  - böyük həcmli mətn
179. Mətni, səsli və videoəlaqəni kompüterlər arasında İnternet vasitəsilə təmin edən pulsuz proqram təminatıdır:
- ✓ Skype
  - ICQ
  - Usenet
  - Telnet
  - IP
180. İnternet nədir?
- WWW xidməti
  - beynəlxalq təşkilat
  - ✓ global kompüter şəbəkəsi
  - əməliyyat sistemi
  - lokal kompüter şəbəkəsi
181. Elektron poçt işarəsi hansıdır?

- ✓ @
- #
- &
- \$
- %

**182.** alpha.beta.gamma.az ünvanında birinci səviyyəli domeni təyin edin.

- ✓ .az
- beta.gamma.az
- gamma
- alpha
- gamma.az

**183.** Coğrafi regionları təmsil edən domenləri seçin. 1. .az 2. .com 3. .net 4. .fr 5. .org 6. .ua

- 2, 5, 6
- 3, 4, 5
- ✓ 1, 4, 6
- 2, 4, 5
- 1, 3, 4

**184.** İnternet hansı tip şəbəkəyə aiddir?

- regional
- korporativ
- ✓ qlobal
- lokal
- milli

**185.** Rəqəmsal ünvanı təşkil edən ədədlər hansı intervalda dəyişir?

- 128 -191
- 192 - 255
- ✓ 0 - 255
- 0 - 128
- 1-256

**186.** Rəqəmsal ünvan uzunluğu nəyə bərabərdir?

- 64 bitə
- 32 bayta
- 2 bayta
- 64 bayta
- ✓ 32 bitə

**187.** IP-ünvanlarından hansı düzgündür?

- 0.233.45.258
- ✓ 83.255.116.25
- 125.317.78.175
- 54.84.93.271
- 216.28.556.14

**188.** Verilənlər bazasını idarə etmək üçün nəzərdə tutulmuş ixtisaslaşmış proqram və ya proqramlar kompleksi necə adlanır?

- alqoritmik dil
- ✓ verilənlər bazasını idarəetmə sistemi
- integrasiya edilmiş paket

- sistem proqram təminatı
- verilənlərin anbarları

**189.** Verilənlər bazası nədir?

- insan-ekspert nəticələri ilə müqayisə edilən, hər hansı predmet sahəsində nəticə çıxarmağa imkan verən kompüter proqramıdır
- verilənlərin manipulyasiyasını və doldurulmasını dəstəkləyən interfeysdir
- böyük informasiya massivlərinin saxlanması və emalı üçün proqramlar yığımıdır
- ixtiyari informasiya yığımıdır
- ✓ informasiyanın saxlanması, ilkin emalı və axtarışını təmin edən xüsusi formatlı fayldır

**190.** Hansı modeldə verilənlər cədvəllər şəklində təsvir olunur?

- Heç bir
- İyerarxik
- Şəbəkə
- Obyektyönlü
- ✓ Relyasiya

**191.** Verilənlər bazasını idarəetmə sistemlərinə (VBİS) aid deyil:

- MS Access
- Dbase
- ✓ Adobe Flash
- FoxBase
- Paradox

**192.** Verilənlər bazasını idarəetmə sistemlərinə aid deyil:

- ✓ Visual Basic
- MS Access
- dBase
- Oracle
- FoxPro

**193.** Verilənlər bazasını idarəetmə sisteminin modeli deyil:

- ✓ resurs
- iyerarxik
- relyasiya
- şəbəkə
- obyektönlü

**194.** Tərcümə proqramlarını göstərin.

- Corel Draw, PageMaker
- Winrar, Winzip
- ✓ Stylus, Socrat, Prompt
- Microsoft Project, Microsoft Schedule
- CuneiForm, FineReader

**195.** Əmr interfeysi hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- ✓ onun vasitəsi ilə istifadəçi kompüterə əmr-lər verir, kompüter bu əmrləri yerinə yetirir və nəticəni istifa-də-çiyə təqdim edir
- bu interfeys daxilində insanla kompüter arasında “da-nışiq” gedir
- qrafik obrazlar vasitəsilə istifa-dəçilərlə dialoq yaradır
- istifadəçiyə İT-ni ərazi üzrə pay-lan-mış informasiya və hesablama resurslarına müraciət vasitələri şəklində təqdim edir
- istifadəçiyə informasiyanın emalı prosesinə avto-matik rejimdə təsir etmək imkanı verir

**196.** Paket texnologiyası hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- bu interfeys daxilində insanla kompüter arasında “da-nışiq” gedir
- onun vasitəsi ilə istifadəçi kompüterə əmr-lər verir, kompüter bu əmrləri yerinə yetirir və nəticəni istifa-də-çiyə təqdim edir
- ✓ istifadəçiyə informasiyanın emalı prosesinə avto-matik rejimdə təsir etmək imkanı verir
- istifadəçiyə İT-ni ərazi üzrə pay-lan-mış informasiya və hesablama resurslarına müraciət vasitələri şəklində təqdim edir
- qrafik obrazlar vasitəsilə istifa-dəçilərlə dialoq yaradır

**197.** Şəbəkə texnologiyası hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- qrafik obrazlar vasitəsilə istifa-dəçilərlə dialoq yaradır
- bu interfeys daxilində insanla kompüter arasında “da-nışiq” gedir
- ✓ istifadəçiyə İT-ni ərazi üzrə pay-lan-mış informasiya və hesablama resurslarına müraciət vasitələri şəklində təqdim edir
- onun vasitəsi ilə istifadəçi kompüterə əmr-lər verir, kompüter bu əmrləri yerinə yetirir və nəticəni istifa-də-çiyə təqdim edir
- istifadəçiyə informasiyanın emalı prosesinə avto-matik rejimdə təsir etmək imkanı verir

**198.** Əmr interfeysi hansı texnologiyalar şəklində reallaşdırılır?

- SILK
- SILK və WIMP
- ✓ paket və sətir
- şəbəkə
- WIMP

**199.** Hansı texnologiya təşkilatın bütün əməkdaşlarının qərar qəbul etmə ilə bağlı olan informasiya tələbatını ödəmək üçün nəzərdə tutulur?

- kombinasiyalı texnologiya
- əmr interfeysli texnologiya
- mərkəzləşdirilmiş texnologiya
- verilənlərin emalının informasiya texnologiyası
- ✓ idarəetmənin informasiya texnologiyası

**200.** Verilənlərin emalına hansı əməliyyatlar aiddir?

- təsnifat və ya qruplaşma
- hesablama
- ✓ sadalananların hamısı doğrudur
- çeşidləmə
- birləşdirmə

**201.** Hansı texnologiya zəruri verilənləri, onların emalı üçün alqoritmləri və digər standart proseduraları məlum olan yaxşı strukturlaşdırılmış məsələlərin həlli üçün nəzərdə tutulur?

- idarəetmənin informasiya texnologiyası
- qərar qəbul etməni dəstəkləyən informasiya texnologiyası
- kombinasiyalı texnologiya
- mərkəzləşdirilmiş texnologiya
- ✓ verilənlərin emalının informasiya texnologiyası

**202.** SILK-interfeys texnologiyası informasiya texnologiyalarının hansı əlamətə görə təsnifatına aiddir?

- informasiyanın emalı texnologiyalarının növlərinə görə
- sosial-iqtisadi proseslərin idarə olunması sahəsinə görə
- kompüter şəbəkələrinin qurulma üsuluna görə
- ✓ istifadəçi interfeysinin tipinə görə
- idarəetmə məsələlərinin əhatə dərəcəsinə

**203.** Ekspert sistemləri informasiya texnologiyalarının hansı əlamətə görə təsnifatına aiddir?

- sosial-iqtisadi proseslərin idarə olunması sahəsinə görə
- kompüter şəbəkələrinin qurulma üsuluna görə

- ✓ informasiyanın emalı texnologiyalarının növlərinə görə
- idarəetmə məsələlərinin əhatə dərəcəsinə
- istifadəçi interfeysinin tipinə görə

**204.** Hansı əlamətə görə informasiya texnologiyaları təsnifata bölünür?

- kompüter şəbəkələrinin qurulma üsuluna görə
- ✓ informasiyanın aktuallığına görə
- sosial-iqtisadi proseslərin idarə olunması sahəsinə görə
- istifadəçi interfeysinin tipinə görə
- informasiyanın emalı texnologiyalarının növlərinə görə

**205.** Elektron poçt istifadəçiyə hansı imkanı verir?

- təşkilat işçilərinin iş qrafikinə saxlanılması və idarə olunması üçün kompüterin daha bir şəbəkə variantından istifadə
- müəyyən problemi həll edən qrupun iştirakçıları arasında informasiya mübadiləsi üçün kompüter şəbəkə-lərindən istifadə
- ✓ informasiyanı qəbul etmə, saxlama və şəbəkə üzrə göndərmə
- məlumatı kompüterin klaviaturasında yığmaq əvəzinə tele-fonla ötürmə və qəbul etmə
- cədvəl şəklində verilənlər üzərində çoxsaylı əməliyyatları yerinə yetirmə

**206.** Fövqəladə xarakterli verilənləri özün-də saxlayan hesabatlar necə adlanır?

- ✓ Fövqəladə
- Xüsusi
- Cəmləyici
- Müntəzəm
- Ümumi

**207.** Verilənlərin xüsusi qruplarda bir-ləş-dirildiyi, çeşidləndiyi, aralıq və son nəticələr üçün ayrılmış sahələrə yazıldığı hesabatlar necə adlanır?

- ✓ Cəmləyici
- Ümumi
- Fövqəladə
- Xüsusi
- Müntəzəm

**208.** İdarə edənlərin tələblərinə görə və ya şirkətdə planlaşdırılmış hadisənin baş verdiyi zaman yaradılan hesabatlar necə adlanır?

- ✓ Xüsusi
- Ümumi
- Fövqəladə
- Cəmləyici
- Müntəzəm

**209.** Qərarlaşdırılmış grafik əsasında təşkil edilən hesabatlar necə adlanır?

- Fövqəladə
- Ümumi
- ✓ Müntəzəm
- Xüsusi
- Cəmləyici

**210.** Arxivləşdirmə proqramlarına aiddir:

- ✓ Winrar, Winzip
- MathCad, MathLab
- Microsoft Project, Microsoft Schedule
- Stylus, Socrat, Prompt
- Corel Draw, PageMaker

211. MS Office paketinə daxil olan hansı proqram mətni sənədlərin emalı üçün nəzərdə tutulmuşdur?
- MS Excel
  - MS Project
  - ✓ MS Word
  - MS Access
  - MS Power Point
212. Nəşriyyat sis-temlərinə aiddir:
- ✓ Page Maker
  - MathLab
  - Corel Draw
  - MathCad
  - Prompt
213. Layihələndirmə proqramlarına aiddir:
- ✓ AutoCad
  - Microsoft Schedule
  - MathLab
  - Prompt
  - PageMaker
214. İnformasiyanın maqnit daşıyıcılarında arxiv sənədlərinin kompakt saxlanması təmin edən proqramlar necə adlanır?
- ✓ arxiv-ləş-dirmə proqramları
  - tanıma proqramları
  - qrafik redaktorlar
  - mətn prosessorları
  - riyazi paketlər
215. Audiopoçt istifadəçiyə hansı imkanı verir?
- ✓ səsle məlumatı ötürmə, məlumatı kompüterin klaviaturasında yığmaq əvəzinə tele-fonla ötürmə və qəbul etmə
  - cədvəl şəklində ve-rilənlər üzərində çoxsaylı əməliyyatları yerinə yetirmə
  - təşkilat işçilərinin iş qrafikinə sax-lan-ması və idarə olunması üçün kompüterin daha bir şəbəkə variantından istifadə
  - müəyyən problemi həll edən qrupun iştirakçıları ara-sında informasiya mübadiləsi üçün kompüter şəbəkə-lə-rindən istifadə
  - informasiyanı alma, saxlama və şəbəkə üzrə göndərmə
216. Cədvəl prosessoru istifadəçiyə hansı imkanı verir?
- ✓ cədvəl şəklində ve-rilənlər üzərində çoxsaylı əməliyyatları yerinə yetirmə
  - səsle məlumatı ötürmə, məlumatı kompüterin klaviaturasında yığmaq əvəzinə tele-fonla ötürmə və qəbul etmə
  - təşkilat işçilərinin iş qrafikinə sax-lan-ması və idarə olunması üçün kompüterin daha bir şəbəkə variantından istifadə
  - müəyyən problemi həll edən qrupun iştirakçıları ara-sında informasiya mübadiləsi üçün kompüter şəbəkə-lə-rindən istifadə
  - informasiyanı alma, saxlama və şəbəkə üzrə göndərmə
217. Elektron təqvim istifadəçiyə hansı imkanı verir?
- ✓ təşkilat işçilərinin iş qrafikini sax-la-ma və idarəetmə
  - səsle məlumatı ötürmə, məlumatı kompüterin klaviaturasında yığmaq əvəzinə tele-fonla ötürmə və qəbul etmə
  - cədvəl şəklində ve-rilənlər üzərində çoxsaylı əməliyyatları yerinə yetirmə
  - müəyyən problemi həll edən qrupun iştirakçıları ara-sında informasiya mübadiləsi üçün kompüter şəbəkə-lə-rindən istifadə
  - informasiyanı alma, saxlama və şəbəkə üzrə öz partnyorlarına göndərmə
218. Kompüter konfransları və telekonfranslar istifadəçiyə hansı imkanı verir?
- ✓ müəyyən problemi həll edən qrupun iştirakçıları ara-sında informasiya mübadiləsi üçün kompüter şəbəkə-lə-rindən istifadə

- səsli məlumatı ötürmə, məlumatı kompüterin klaviaturasında yığmaq əvəzinə tele-fonla ötürmə və qəbul etmə
- cədvəl şəklində və-rilənlər üzərində çoxsaylı əməliyyatları yerinə yetirmə
- təşkilat işçilərinin iş qrafikini sax-la-ma və idarəetmə
- informasiyanı alma, saxlama və şəbəkə üzrə öz partnyorlarına göndərmə

219. Videomətn istifadəçiyə hansı imkanı verir?

- ✓ mətni və qrafik verilənlərin monitorun ek-ra-nında təsvirinin alınması üçün kompüterdən istifadə
- cədvəl şəklində və-rilənlər üzərində çoxsaylı əməliyyatları yerinə yetirmə
- təşkilat işçilərinin iş qrafikini sax-la-ma və idarəetmə
- müəyyən problemi həll edən qrupun iştirakçıları ara-sında informasiya mübadiləsi üçün kompüter şəbəkə-lə-rindən istifadə
- səsli məlumatın ötürülməsi, məlumatı kompüterin klaviaturasında yığmaq əvəzinə tele-fonla ötürmə və qəbul etmə

220. Audiokonfranslar istifadəçiyə hansı imkanı verir?

- ✓ firmanın ərazi baxımından bir-birindən uzaqlaşdırılmış işçiləri və ya bölmələri arasında kom-mu-nikasiyanın dəstəklənməsi üçün audiorabitədən istifadə
- səsli məlumatın ötürülməsi, məlumatı kompüterin klaviaturasında yığmaq əvəzinə tele-fonla ötürmə və qəbul etmə
- təşkilat işçilərinin iş qrafikinə sax-lan-ması və idarə olunması üçün kompüterin daha bir şəbəkə variantından istifadə
- müəyyən problemi həll edən qrupun iştirakçıları ara-sında informasiya mübadiləsi üçün kompüter şəbəkə-lə-rindən istifadə
- mətni və qrafik verilənlərin monitorun ek-ra-nında təsvirinin alınması üçün kompüterdən istifadə

221. Faksimil rabitə istifadəçiyə hansı imkanı verir?

- ✓ sənədi kommunikasiya kana-lı-nın bir tərəfində oxuma, digər tərəfində isə onu təsvirə çevirmə qabiliyyəti olan faks aparatından istifadə
- səsli məlumatın ötürülməsi, məlumatı kompüterin klaviaturasında yığmaq əvəzinə tele-fonla ötürmə və qəbul etmə
- firmanın ərazi baxımından bir-birindən uzaqlaşdırılmış işçiləri və ya bölmələri arasında kom-mu-nikasiyanın dəstəklənməsi üçün audiorabitədən istifadə
- müəyyən problemi həll edən qrupun iştirakçıları ara-sında informasiya mübadiləsi üçün kompüter şəbəkə-lə-rindən istifadə
- mətni və qrafik verilənlərin monitorun ek-ra-nında təsvirinin alınması üçün kompüterdən istifadə

222. İnformasiya texnologiyalarının öyrənilməsi nəyə imkan verir?

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- infor-masiya proseslərini optimallaşdırmağa və avtomatlaşdırmağa
- insanlar arasında qarşılıqlı əlaqələri təmin etməyə
- təhsil sisteminin və cəmiyyətin mədəni inkişafına
- cəmiyyətin informasiya resurslarını aktivləşdirməyə və səmərəli istifadə etməyə

223. İnformasiya resurslarının aktiv-ləş-məsi, genişlənməsi və səmərəli istifadəsi hansı resurslara əhəmiyyətli dərəcədə qənaət edilməsinə imkan verir?

- so-sial zamana
- insan resurslarına
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- xammala, enerjiyə
- materiala və təchizata

224. İnformasiya prosesləri nəyin ayrılmaz tərkib hissəsidir?

- ✓ informasiya texnologiyalarının
- maddi məhsul istehsalı və satışı proseslərinin
- yeyinti məhsullarının istehsalı və satışı proseslərinin
- kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı proseslərinin
- sənaye məhsullarının istehsalı proseslərinin

225. İnformasiya texnologiyaları müvafiq istehsal və ya sosial texnologiyaların komponentləri kimi hansı mühüm funksiyaları özündə saxlayır?

- yardım
- idarəetmə

- ✓ intellektual
- icra
- nəzarət

226. Kompüter qrafikası nədir?

- videotəsvirin alın-ma-sı üçün proqram vasitələrinin təşkili texnologiyasıdır
- elektron cədvəldir
- ✓ obyektlərin modellərinin təşkili, emalı və sax-lanması və onların kompüter vasitəsilə təsviri texnologiyasıdır
- videotəsvirin forma-laşma texnologiyasıdır
- avtomatlaşdırılmış veri-lən-lər bankıdır

227. WIMP–interfeys texnologiyası hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- ✓ qrafik obrazlar vasitəsilə istifa-dəçilərlə dialoq yaradır
- istifadəçiyə informasiyanın emalı prosesinə avto-matik rejimdə təsir etmək imkanı verir
- bu interfeys daxilində insanla kompüter arasında “da-nışiq” gedir
- istifadəçiyə İT-ni ərazi üzrə pay-lan-mış informasiya və hesablama resurslarına müraciət vasitələri şəklində təqdim edir
- onun vasitəsi ilə istifadəçi kompüterə əmr-lər verir, kompüter bu əmrləri yerinə yetirir və nəticəni istifa-də-çiyə təqdim edir

228. SILK–interfeys texnologiyası hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- istifadəçiyə informasiyanın emalı prosesinə avto-matik rejimdə təsir etmək imkanı verir
- istifadəçiyə İT-ni ərazi üzrə pay-lan-mış informasiya və hesablama resurslarına müraciət vasitələri şəklində təqdim edir
- qrafik obrazlar vasitəsilə istifa-dəçilərlə dialoq yaradır
- onun vasitəsi ilə istifadəçi kompüterə əmr-lər verir, kompüter bu əmrləri yerinə yetirir və nəticəni istifa-də-çiyə təqdim edir
- ✓ bu interfeys daxilində insanla kompüter arasında “da-nışiq” gedir

229. Multimediya tex-nolo-giyaları nədir?

- ✓ kompüterlə mətni, qrafik, audio və video infor-ma-si-ya-nın mübadiləsinin proqram-texniki təşkili texnologiyasıdır
- videotəsvirin ötürülməsi texnologiyasıdır
- elektron cədvəldir
- obyektlərin modellərinin təşkili, emalı və sax-lanması və onların kompüter vasitəsilə təsviri texnologiyasıdır
- avtomatlaşdırılmış verilənlər bankıdır

230. Məsələlərin və informasiyanın emalı proseslərinin növ-lərinə görə İT-nin inkişafının 2-ci mərhələsi hansıdır?

- ✓ strateji məsələlərin həllinə istiqamətlənmiş İT-nin təşkili
- hesablama mərkəzlərində kollek-tiv istifadə rejimində verilənlərin emalı, insan əməyinin avtomatlaşdırılması
- İS və təş-ki-lat-lararası əlaqələrin müasir texnologiyalarının təşkili
- IBM/360 se-riyalı EHM-in yayılması
- aparat vasitə-lə-rinin imkanlarının məhdudluğu və bu şəraitdə böyük həcmli verilənlərin emalı

231. Məsələlərin və informasiyanın emalı proseslərinin növ-lərinə görə İT-nin inkişafının 1-ci mərhələsi hansıdır?

- ✓ hesablama mərkəzlərində kollek-tiv istifadə rejimində verilənlərin emalı, insan əməyinin avtomatlaşdırılması
- İS və təş-ki-lat-lararası əlaqələrin müasir texnologiyalarının təşkili
- IBM/360 se-riyalı EHM-in yayılması
- aparat vasitə-lə-rinin imkanlarının məhdudluğu və bu şəraitdə böyük həcmli verilənlərin emalı
- strateji məsələlərin həllinə istiqamətlənmiş İT-nin təşkili

232. Cəmiyyətin inkişafı yolunda qarşıya çıxan problemlərə görə İT-nin inkişafının 1-ci mərhələsi hansıdır?

- ✓ aparat vasitə-lə-rinin imkanlarının məhdudluğu və bu şəraitdə böyük həcmli verilənlərin emalı
- İS və təş-ki-lat-lararası əlaqələrin müasir texnologiyalarının təşkili
- IBM/360 se-riyalı EHM-in yayılması
- strateji məsələlərin həllinə istiqamətlənmiş İT-nin təşkili
- hesablama mərkəzlərində kollek-tiv istifadə rejimində verilənlərin emalı, insan əməyinin avtomatlaşdırılması



233. Cəmiyyətin inkişafı yolunda qarşıya çıxan problemlərə görə İT-nin inkişafının 2-ci mərhələsi hansıdır?
- aparat vasitə-lə-rinin imkanlarının məhdudluğu və bu şəraitdə böyük həcmli verilənlərin emalı
  - İS və təş-ki-lat-larası əlaqələrin müasir texnologiyalarının təşkili
  - strateji məsələlərin həllinə istiqamətlənmiş İT-nin təşkili
  - ✓ IBM/360 se-riyalı EHM-in yayılması
  - hesablama mərkəzlərində kollek-tiv istifadə rejimində verilənlərin emalı, insan əməyinin avtomatlaşdırılması

234. Cəmiyyətin inkişafı yolunda qarşıya çıxan problemlərə görə İT-nin inkişafının 3-cü mərhələsi hansıdır?
- aparat vasitə-lə-rinin imkanlarının məhdudluğu və bu şəraitdə böyük həcmli verilənlərin emalı
  - ✓ istifadəçinin tələba-tının maksimum ödənilməsi və kompüter mühitində uyğun interfeysin təşkili
  - hesablama mərkəzlərində kollek-tiv istifadə rejimində verilənlərin emalı, insan əməyinin avtomatlaşdırılması
  - IBM/360 se-riyalı EHM-in yayılması
  - strateji məsələlərin həllinə istiqamətlənmiş İT-nin təşkili

235. Cəmiyyətin inkişafı yolunda qarşıya çıxan problemlərə görə İT-nin inkişafının 4-cü mərhələsi hansıdır?
- strateji məsələlərin həllinə istiqamətlənmiş İT-nin təşkili
  - aparat vasitə-lə-rinin imkanlarının məhdudluğu və bu şəraitdə böyük həcmli verilənlərin emalı.
  - ✓ İS və təş-ki-lat-larası əlaqələrin müasir texnologiyalarının təşkili
  - istifadəçinin tələba-tının maksimum ödənilməsi və kompüter mühitində uyğun interfeysin təşkili
  - IBM/360 se-riyalı EHM-in yayılması

236. Texnologiya alətlərinin növlərinə görə İT-nin inkişafının 1-ci mərhələsi hansıdır?
- “kompüter” texnologiyası
  - “elektrik” tex-nologiyası
  - “mexaniki” texno-lo-giya
  - “elektron” texnologiyası
  - ✓ “əl” texno-lo-giyası

237. Texnologiya alətlərinin növlərinə görə İT-nin inkişafının 2-ci mərhələsi hansıdır?
- “kompüter” texnologiyası
  - ✓ “mexaniki” texno-lo-giya
  - “elektron” texnologiyası
  - “əl” texno-lo-giyası
  - “elektrik” tex-nologiyası

238. Texnologiya alətlərinin növlərinə görə İT-nin inkişafının 3-cü mərhələsi hansıdır?
- “mexaniki” texno-lo-giya
  - ✓ “elektrik” tex-nologiyası
  - “elektron” texnologiyası
  - “əl” texno-lo-giyası
  - “kompüter” texnologiyası

239. Texnologiya alətlərinin növlərinə görə İT-nin inkişafının 4-cü mərhələsi hansıdır?
- “kompüter” texnologiyası
  - “elektrik” tex-nologiyası
  - ✓ “elektron” texnologiyası
  - “əl” texno-lo-giyası
  - “mexaniki” texno-lo-giya

240. Texnologiya alətlərinin növlərinə görə İT-nin inkişafının 5-ci mərhələsi hansıdır?
- “əl” texno-lo-giyası
  - “elektron” texnologiyası

- ✓ “kompüter” texnologiyası
- “elektrik” tex-nologiyası
- “mexaniki” texno-lo-giya

**241.** Müntəzəm hesabatlar hansı halda yaradılır?

- fəvqəladə xarakterli verilənləri özün-də saxlayır və sapmalar olduqda
- şirkətdə planlaşdırılmış hadisə baş verdikdə
- verilənləri aralıq və son nəticələr üçün ayrılmış sa-hələrə yazmaq lazım olduqda
- idarə edənlərin tələblərinə görə və ya şirkətdə planlaşdırılmış hadisə baş verdikdə
- ✓ qərarlaşdırılmış qrafik olduqda

**242.** Xüsusi hesabatlar hansı halda yaradılır?

- ✓ idarə edənlərin tələblərinə görə və ya şirkətdə planlaşdırılmış hadisə baş verdikdə
- hesabatda normadan sapmanın miqdarını göstərmək lazım olduqda
- fəvqəladə xarakterli verilənləri özün-də saxlayır və sapmalar olduqda
- verilənləri xüsusi qruplarda bir-ləş-dirmək, çeşidləmək lazım olduqda
- qərarlaşdırılmış qrafik olduqda

**243.** Cəmləyici hesabatlar hansı halda yaradılır?

- idarə edənlərin tələblərinə görə və ya şirkətdə planlaşdırılmış hadisənin baş verdiyi zaman
- fəvqəladə xarakterli verilənləri özün-də saxlayır və sapmalar olduqda
- hesabatda normadan sapmanın miqdarını göstərmək lazım olduqda
- ✓ verilənləri xüsusi qruplarda bir-ləş-dirmək, çeşidləmək, aralıq və son nəticələr üçün ayrılmış sa-hələrə yazmaq lazım olduqda
- qərarlaşdırılmış qrafik olduqda

**244.** Fəvqəladə hesabatlar hansı halda yaradılır?

- ✓ normadan sapmalar olduqda
- qərarlaşdırılmış qrafik olduqda
- şirkətdə planlaşdırılmış hadisə baş verdikdə
- verilənləri çeşidləmək, aralıq və son nəticələr üçün ayrılmış sa-hələrə yazmaq lazım olduqda
- idarə edənlərin tələblərinə görə və ya şirkətdə planlaşdırılmış hadisənin baş verdiyi zaman

**245.** Verilənlər ba-za-sı-nın idarə olunması üçün nəzərdə tutulmuş proqram hansıdır?

- MS Project
- ✓ MS Access
- MS Word
- MS Power Point
- MS Excel

**246.** MS Office paketinə daxil olan hansı proqram hesablamaların apa-rıl-ması üçün nəzərdə tutulmuşdur?

- MS Project
- MS Power Point
- MS Access
- MS Word
- ✓ MS Excel

**247.** Mürəkkəb hesablamaların aparılmasını sadələşdirən riyazi proqram paketləri olan variantı seçin.

- Stylus, Socrat, Prompt
- Microsoft Project, Microsoft Schedule
- ✓ MathCad, MathLab
- Corel Draw, PageMaker
- Winrar, Winzip

248. Daxil edilmiş mət-nin kompüterdə emal üçün tanınması proqramları olan variantı seçin.

- ✓ CuneiForm, FineReader
- Winrar, Winzip
- Corel Draw, PageMaker
- Microsoft Project, Microsoft Schedule
- Stylus, Socrat, Prompt

249. Bilikləri tətbiq etmək vərdişlərinə aid olanı göstərin:

- Qeyri-mütəşəkkil bilik həcmələrinin strukturlaşdırılması və istifadə üçün əlverişli formaya salınması daxildir
- Yaradıldığı və ya əldə edildiyi andan biliklərin planlaşdırılması, nəzarətdə saxlanması, təşkili və onlara rəhbərlik məsələləri ilə bağlıdır
- ✓ İşin yerinə yetirilməsi prosesində biliklərdən istifadə ilə bağlıdır və qarşıya qoyulmuş vəzifədən asılıdır
- Təhsillə bağlı olub üstün hədəfləri müəyyənləşdirmək və gələcəkdə hansı biliklərin lazım olacağını təyin etmək qabiliyyətini əhatə edir
- Yeni biliklərin generasiya edilməsi üçün tədqiqatların layihələndirilməsi və informasiyanın təhlili kimi sahələri əhatə edir

250. Bilikləri təşkil etmək vərdişlərinə aid olanı göstərin:

- İşin yerinə yetirilməsi prosesində biliklərdən istifadə ilə bağlıdır və qarşıya qoyulmuş vəzifədən asılıdır
- ✓ Yaradıldığı və ya əldə edildiyi andan biliklərin planlaşdırılması, nəzarətdə saxlanması, təşkili və onlara rəhbərlik məsələləri ilə bağlıdır
- Təhsillə bağlı olub üstün hədəfləri müəyyənləşdirmək və gələcəkdə hansı biliklərin lazım olacağını təyin etmək qabiliyyətini əhatə edir
- Yeni biliklərin generasiya edilməsi üçün tədqiqatların layihələndirilməsi və informasiyanın təhlili kimi sahələri əhatə edir
- Ayrıca firma çərçivəsində biliklərin tətbiqi biliklərin transformasiyası prosesinin son mərhələsidir

251. Bilik yaratmaq vərdişlərinə aid olanı göstərin:

- ✓ Yeni biliklərin generasiya edilməsi üçün tədqiqatların layihələndirilməsi və informasiyanın təhlili kimi sahələri əhatə edir
- Ayrıca firma çərçivəsində biliklərin tətbiqi biliklərin transformasiyası prosesinin son mərhələsidir
- İşin yerinə yetirilməsi prosesində biliklərdən istifadə ilə bağlıdır və qarşıya qoyulmuş vəzifədən asılıdır
- Yaradıldığı və ya əldə edildiyi andan biliklərin planlaşdırılması, nəzarətdə saxlanması, təşkili və onlara rəhbərlik məsələləri ilə bağlıdır
- Təhsillə bağlı olub üstün hədəfləri müəyyənləşdirmək və gələcəkdə hansı biliklərin lazım olacağını təyin etmək qabiliyyətini əhatə edir

252. Bilikləri əldə etmək vərdişlərinə aid olanı göstərin:

- Ayrıca firma çərçivəsində biliklərin tətbiqi biliklərin transformasiyası prosesinin son mərhələsidir
- Yaradıldığı və ya əldə edildiyi andan biliklərin planlaşdırılması, nəzarətdə saxlanması, təşkili və onlara rəhbərlik məsələləri ilə bağlıdır
- ✓ Təhsillə bağlı olub üstün hədəfləri müəyyənləşdirmək və gələcəkdə hansı biliklərin lazım olacağını təyin etmək qabiliyyətini əhatə edir
- İşin yerinə yetirilməsi prosesində biliklərdən istifadə ilə bağlıdır və qarşıya qoyulmuş vəzifədən asılıdır
- Yeni biliklərin generasiya edilməsi üçün tədqiqatların layihələndirilməsi və informasiyanın təhlili kimi sahələri əhatə edir

253. Bilik vərdişlərinə aid olmayanı göstərin:

- bilikləri təşkil etmək vərdişləri
- ✓ bilikləri çoxaltmaq vərdişləri
- bilikləri tətbiq etmək vərdişləri
- bilikləri əldə etmək vərdişləri
- bilik yaratmaq vərdişləri

254. Tədarükün məsrəfləri, etibarlılığı, keyfiyyəti və vaxtı kimi aspektləri əhatə edən informasiya necə adlanır?

- bazar informasiyası
- daxili maliyyə informasiyası
- ✓ tədarükçülər haqqında informasiya
- rəqiblər haqqında informasiya
- kənar maliyyə informasiyası

255. Dövlət təhsili vəsaitləri ilə təmin olunan biliklər hansılardır?

- ayrıca
- eksplisit

- mikro
- iç
- ✓ makro

256. Hesab əməliyyatlarını yerinə yetirmək bacarığı hansı biliklərə aiddir?

- eksplisit
- ayrıca
- mikro
- iç
- ✓ makro

257. Xarrat dəzgahını işlətmək bacarığı hansı biliklərə aiddir?

- ayrıca
- ✓ mikro
- iç
- qrup
- makro

258. «Biz sözlə deyə biləcəyimizdən çox bilirik» kəlamı hansı biliklərə aiddir?

- ✓ implisit
- bir insan tərəfindən digərinə ötürülə bilinməyən
- mikro
- makro
- eksplisit

259. Eksplisit biliklər hansı biliklərdir?

- ✓ aydın, mütəşəkkil
- bir insan tərəfindən digərinə ötürülə bilinməyən
- iqtisadi-siyasi
- bazar dəyərinə malik olan
- aşkar olmayan, qeyri-mütəşəkkil

260. İmplisit biliklər hansı biliklərdir?

- bazar dəyərinə malik olan
- bir insan tərəfindən digərinə ötürülə bilən
- ✓ aşkar olmayan, qeyri-mütəşəkkil
- aydın, mütəşəkkil
- fərdin iş yerinə gətirdiyi və ya məsələnin həllində tətbiq etdiyi

261. Məhdud sayda insanların malik olduğu biliklər hansı biliklərdir?

- ✓ mikrobiliklər
- implisit biliklər
- ümumi biliklər
- xüsusi növ biliklər
- makrobiliklər

262. Firmanın informasiya resurslarının əsasını təşkil edir:

- işgüzar biliklər, verilənlər
- işgüzar biliklər, biznes-informasiya
- ✓ işgüzar biliklər, biznes-informasiya, verilənlər
- biliklər, verilənlər
- biznes-informasiya, biliklər

263. Metrikalar nədir?
- ✓ Spesifikasiyalar əsasında həm layihəni, həm də məhsulun reallaşdırılma-sını qiymətləndirən ölçmə meyarları və metodlarıdır
  - Bütün cavablar doğrudur
  - Prosedurların, hərəkətlərin, texnologiyaların, metodların və vərdişlərin praktiki və əlverişli sistemidir
  - Layihənin idarə edilməsi məsələlərini həll etməyə və onun başa çatdırılması kursunu müəyyənləşdirməyə imkan verən fəaliyyətdir
  - Layihələrin idarə olunmasının həyat dövrünün vacib köməkçi proseslərindən biridir
264. İnnovasiya cəmiyyətinin fərqləndirici xüsusiyyətlərinə aid olmayanı göstərin:
- Biliklərin yaradılmasının inkişaf etmiş infrastrukturunu
  - Biliklərin yayılmasının inkişaf etmiş infrastrukturunu
  - Şəxsiyyətin, qrupun və təşkilatın yaradıcılıq potensialına istiqamətlənmə
  - Yaxşı təşkil edilmiş və maliyyələşdirilən təhsil və elm
  - ✓ İqtisadiyyatın innovasiya sektorunun inkişafı
265. Ənənələrdən uzaqlaşaraq hamılıqla qəbul edilmiş müddəaların tənqidi təhlilinə əsaslanan nədir?
- makroinnovasiyalar
  - innovasiya-modifikasiyalar
  - innovasiya təfəkkürü
  - baza innovasiyaları
  - ✓ yaradıcı düşüncə
266. Biznes-informasiya neçə üsulla təsnifləşdirilir?
- dörd
  - ✓ iki
  - üç
  - beş
  - altı
267. Biliyin neçə növü var?
- yeddi
  - üç
  - ✓ altı
  - beş
  - dörd
268. Daxili informasiyanın əsas növləri hansılardır?
- vergi qoyma və tənzimləmə haqqında informasiya
  - ✓ istehsal, əmək resursları və daxili maliyyə informasiyası
  - bazar və rəqiblər haqqında informasiya
  - tədarükçülər haqqında informasiya
  - makroiqtisadi və geosiyasi informasiya
269. Bilik vərdişləri olan işçilərə vacib olmayan xassəni göstərin:
- ✓ ünsiyyətçilik
  - fərdiyyətçilik
  - daimi təlim
  - dəstəyin zəruriliyi
  - çeviklik
270. Biznes-informasiya hansı informasiyaya deyilir?
- işgüzar biliklərə
  - ✓ firmanın fəaliyyətinin nəticələrinin birbaşa ondan asılı olduğu

- intuisiyaya əsaslanan
- xüsusi növ biliklərə
- ümumi növ biliklərə

271. İşgüzar biliklər nədir?

- verilənlər əsasında formalaşmış biliklərdir
- təhlillər toplusudur
- xüsusi növ biliklərdir
- ümumi növ biliklərdir
- ✓ intuisiyaya əsaslanan və konkret məqsədyönlü fəaliyyətə yönələn informasiyadır

272. İşgüzar biliklər nədir?

- ✓ biliklərin yerinə yetirilən işə tətbiqidir
- firmanın fəaliyyətinin nəticələrinin birbaşa asılı olduğu informasiyadır
- verilənlər əsasında formalaşmış biliklərdir
- biznes-informasiyadır
- xüsusi növ biliklərdir

273. Layihə planının məcburi elementi deyil:

- ✓ Risklərin idarə olunması
- Layihənin təsviri
- Büdcə
- Aralıq müddət
- Son müddət

274. İnnovasiyalar üçün daxili maneələrə aiddir:

- ✓ sərt təşkilati tələblər və prosedurlar
- həmin sahədə biliklərin çatışmaması və onları öyrənməyin mümkün olmaması
- cəmiyyətdə istedadlara ümumi etinasızlıq
- köhnəlmiş qanunvericilik
- yetərinə inkişaf etməmiş infrastruktur

275. İnnovasiyalar üçün kənar maneələrə aiddir:

- başqa insanların ideyalarını qəbul etməyin arzulanmaması
- ✓ yetərinə inkişaf etməmiş infrastruktur
- sərt təşkilati tələblər və prosedurlar
- mühafizəkarlıq
- risk etmək üçün motivasiyanın və istəyin olmaması

276. İdeyaların yaradıcı istehsalının ümumi prinsiplərinə aid deyil:

- Qruplarda aqressiv, üstünlüyə, öz fikrini sırımağa meyilli adamlar iştirak etməməlidirlər
- ✓ Qiymətləndirmə və tənqid yaradıcılığa kömək edir
- Təcrübənin, informasiyanın və ya ekspert ixtisasının hədsiz çoxluğu yaradıcılığa mane olur
- Kiçik qruplar rəhbərdən çox asılı olur, böyük qruplarda isə əlaqələndirmə problemləri yaranır
- Qrupun fəaliyyətinin nəticələri iş şəraitindən asılıdır

277. Komanda işinin idarə edilməsinin mühüm aspektidir:

- qrup üzvlərinin ünsiyyətçiliyinə nail olmaq
- qrup üzvlərinin yaradıcı fəaliyyətini təmin etmək
- qrup üzvlərinin daimi inkişafını təmin etmək
- qrupun daimi təlim keçməsinə nail olmaq
- ✓ qrupun yekdilliyinə nail olmaq

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 278. | İnsanlar bir-birinə etimad bəslədikdə, qrupda ən yüksək səviyyəli ... yaranır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|      | <div>✓ yekdillik</div> <ul style="list-style-type: none"> <li>məsuliyyət</li> <li>prinsipiallıq</li> <li>inkişaf</li> <li>ünsiyyət</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 279. | Məntiqi düşüncə üçün xarakterikdir:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|      | <div>✓ mərhələli mühakimələr yürütmək və məntiq qanunlarına riayət etmək</div> <ul style="list-style-type: none"> <li>yeni ideyalar generasiya etmək</li> <li>bütövlükdə texnoloji prosesə təsir göstərmək</li> <li>hamılıqla qəbul edilmiş müddəaları tənqidi təhlil etmək</li> <li>ənənələrdən uzaqlaşmaq</li> </ul>                                                                                                        |
| 280. | İxtira nədir?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>İdeyanın əqlabatan məsrəflərlə geniş tətbiqidir</li> <li>Yeni ideyaların yaradılması və tətbiqi hesabına müəssisənin iqtisadi potensialında məqsədyönlü dəyişiklikdir</li> <li>Yeni texnologiyaların tətbiqi ilə həyata keçirilən ideyalardır</li> <li>İnformasiya texnologiyaları sahəsində ideyalardır</li> </ul> <div>✓ İndiyədək məlum olmayan və reallığa çevrilən ideyadır</div> |
| 281. | İxtira nədir?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>İdeyanın əqlabatan məsrəflərlə geniş tətbiqidir</li> <li>Yeni texnologiyaların tətbiqi ilə həyata keçirilən ideyalardır</li> <li>Yeni ideyaların yaradılması və tətbiqi hesabına müəssisənin iqtisadi potensialında məqsədyönlü dəyişiklikdir</li> <li>İnformasiya texnologiyaları sahəsində ideyalardır</li> </ul> <div>✓ Texnoloji innovasiya prosesinin birinci mərhələsidir</div>  |
| 282. | Uğurlu virtual təşkilatın yaradılması üçün vacib şərt nədir?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>Perspektivlilik</li> <li>Prinsipiallıq</li> <li>Etibarlılıq</li> <li>Təhlükəsizlik</li> </ul> <div>✓ Etimad</div>                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 283. | İnnovasiya üçün zəruri olan zəmin nədir?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>prinsip</li> <li>patent</li> <li>texnologiya</li> <li>ixtira</li> </ul> <div>✓ yaradıcılıq</div>                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 284. | Yeni ideyaların uğurlu təcəssümü nədir?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>yaradıcılıq</li> <li>prinsip</li> </ul> <div>✓ innovasiya</div> <ul style="list-style-type: none"> <li>ixtira</li> <li>patent</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                               |
| 285. | Aşağıda sadalananlardan innovasiyaların kateqoriyalarına aid olanı göstərin:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>Yaradıcı düşüncə</li> </ul> <div>✓ Makroinnovasiyalar</div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

- İnnovasiya cəmiyyəti
- İnnovasiyaların idarə edilməsi
- İnnovasiya təfəkkürü

- 286.** ... - yeni ideyaların yaradılması və tətbiqi hesabına müəssisənin iqtisadi və ya sosial potensialında məzmunlu, məqsədyönlü dəyişiklik həyata keçirmək cəhdidir. Cümləni tamamlayın.
- prinsip
  - ✓ innovasiya
  - ixtira
  - patent
  - yaradıcılıq
- 287.** Aşağıda sadalananlardan innovasiyaların kateqoriyalarına aid olanı göstərin:
- ✓ Baza innovasiyaları
  - Yaradıcı düşüncə
  - İnnovasiya təfəkkürü
  - İnnovasiyaların idarə edilməsi
  - İnnovasiya cəmiyyəti
- 288.** İnnovasiyaların idarə olunmasının məqsədi nədir?
- Bütün cavablar doğrudur
  - ✓ Yeni ideyaları planlaşdırmaq və alınmış nəticələri bazara çıxarmaqdır
  - Yeni ideyaların motivasiyasıdır
  - Yeni ideyaları nəzarətdə saxlamaq və alınmış nəticələri bazara çıxarmaqdır
  - Yeni ideyaların işlənilib hazırlanmasının strategiyasıdır
- 289.** İxtira nədir?
- İdeyanın əqlabətən məsrəflərlə geniş tətbiqidir
  - Yeni ideyaların yaradılması və tətbiqi hesabına müəssisənin iqtisadi potensialında məqsədyönlü dəyişiklikdir
  - Yeni texnologiyaların tətbiqi ilə həyata keçirilən ideyalardır
  - İnformasiya texnologiyaları sahəsində ideyalardır
  - ✓ Laboratoriya şəraitində həyata keçirilən ideyadır
- 290.** İnnovasiya nədir?
- Yeni texnologiyalar sahəsində ideyalardır
  - ✓ İdeyanın əqlabətən məsrəflərlə geniş tətbiqidir
  - İndiyədək məlum olmayan və reallığa çevrilən ideyadır
  - Laboratoriya şəraitində fəaliyyət göstərən ideyadır
  - Yeni texnologiyaların tətbiqidir
- 291.** İstənilən komandada nə vaxt yekdillik yaranır?
- Komandanın üzvləri yüksək peşəkarlığa malik olduqda
  - Komanda üzvləri bir-birinə ümid bəslədikdə
  - ✓ Komanda üzvləri bir-birinə etimad bəslədikdə
  - Komanda üzvləri birgə qazanc əldə etdikdə
  - Komanda üzvləri ümumi işi yerinə yetirdikdə
- 292.** Virtual komandanın anonimlik xassəsinə aiddir:
- Virtual komandalar zaman, məkan, təşkilati və texnoloji məhdudiyyətlərin hüdudlarından kənara çıxır
  - Virtual komandanın iştirakçıları dünyanın istənilən nöqtəsindən informasiya mübadiləsi aparmaq imkanına malikdirlər
  - Virtual komandaya cəlb olunmuş şəxslərə dair məlumatları gizlətmək və hətta komandanın özünün mövcudluğunu gizlətmək mümkün olur
  - Virtual komandaların iştirakçılarının sayı qeyri-məhduddur



- ✓ Virtual komandalar öz üzvlərinə komandada anonim iştirak etmək imkanı verir

**293.** Virtual komandanın hüdudsuzluq xassəsinə aiddir:

- Virtual komandalar zaman, məkan, təşkilati və texnoloji məhdudiyyətlərin hüdudlarından kənara çıxır
- Virtual komandaya cəlb olunmuş şəxslərə dair məlumatları gizlətmək və hətta komandanın özünün mövcudluğunu gizlətmək mümkün olur
- Virtual komandanın üzvləri kompüter iclas sisteminin, İnternet bazasında virtual yığıncaq sistemlərinin və elektron yığıncaq sisteminin köməyi ilə digər iştirakçılarla sinxron və qeyri-sinxron ünsiyyət saxlamaq imkanına malikdirlər
- Virtual komandalar öz üzvlərinə komandada anonim iştirak etmək imkanı verir
- ✓ Virtual komandaların iştirakçılarının sayı qeyri-məhduddur

**294.** Virtual komandanın transendentallıq xassəsinə aiddir:

- ✓ Virtual komandalar zaman, məkan, təşkilati və texnoloji məhdudiyyətlərin hüdudlarından kənara çıxır
- Virtual komandanın iştirakçıları dünyanın istənilən nöqtəsindən informasiya mübadiləsi aparmaq imkanına malikdirlər
- Virtual komandalar öz üzvlərinə komandada anonim iştirak etmək imkanı verir
- Virtual komandaya cəlb olunmuş şəxslərə dair məlumatları gizlətmək və hətta komandanın özünün mövcudluğunu gizlətmək mümkün olur
- Virtual komandaların iştirakçılarının sayı qeyri-məhduddur

**295.** Virtual komandanın xassəsi deyil:

- Hüdudsuzluq
- ✓ Aktuallıq
- Transendentallıq
- Məhdudiyyətlərin hüdudlarından kənara çıxma
- Anonimlik

**296.** Komandanı qrupdan fərqləndirən əsas cəhəti göstərin:

- İnsanlar səylərini birləşdirir və birgə işləyirlər
- ✓ İnsanlar səlahiyyətləri, məsuliyyəti, mükafatı bölüşdürməklə informasiya və ideya mübadiləsi aparırlar
- İnsanlar birgə iş üçün ideyaları bölüşürlər
- İnsanlar ümumi təsərrüfatçılıq üçün birləşirlər və gəliri bərabər bölürlər
- İnsanlar informasiya mübadiləsi etmək və ümumi təşkilat yaratmaq üçün birləşirlər

**297.** Virtual komanda nədir?

- ✓ Kommunikasiya texnologiyalarının köməyi ilə gizli qalmış insan resurslarını səfərbər edən global işçi qüvvəsinin təşkilidir
- Kommunikasiya texnologiyalarının köməyi ilə milli korporasiyaların təşkilidir
- Məsafənin və zamanın yaratdığı sədləri aradan qaldırmaqla və kommunikasiya texnologiyalarının köməyi ilə korporativ işin təşkilidir
- Yaradıcılıq ideyalarının təşkilidir
- Virtual təşkilatın köməyi ilə qrup şəklində işin təşkilidir

**298.** İstehsalat sistemləri nə üçün nəzərdə tutulmuşdur?

- ✓ istehsalat prosesinin planlaşdırılması və idarə olunması
- bir və ya bir neçə istiqamət üzrə (müəhasibat, anbar, kadrlar və s.) uçotun aparılması
- tipik həllər və standart idarəetmə komponentləri
- maliyyə idarəetməsinin emal edilmiş strukturu
- informasiya sistemlərinin idarə olunması

**299.** Funksional altsistemlərə daxildir:

- ✓ planlaşdırma, operativ idarəetmə, mühasibat uçotu, material-texniki təchizat, kadrların idarəedilməsi, satış
- mürəkkəb dinamik sistemin modelləşdirilməsi
- müəssisədə innovasiyanın tətbiqi sistemi
- qarşılıqlı əlaqəli tədbirlər kompleksi
- texniki, riyazi, proqram, informasiya, təşkilati və hüquqi təminat

**300.** Konkret müəssisələr üçün təşkil edilən və analoqu olmayan korporativ informasiya sistemləri necə adlanır?

- ✓ sifarişli
- «qutu»
- konkret
- tirajlanan
- sadə

**301.** Səmərəli idarəetmə məqsədilə təşkilatın ... sisteminin qurulmasına ehtiyacı vardır.

- ✓ informasiya
- kadr
- iyerarxik
- maliyyə
- təsərrüfat

**302.** KİS hansı siniflərə bölünür?

- ✓ sadə (“qutu”), orta sinif, ali sinif
- xətti, budaqlanan, standart
- fundamental, müvəqqəti, radikal
- məqsədli, standart, planlı
- birinci sinif, ikinci sinif, üçüncü sinif

**303.** KİS-in növlərinə aiddir:

- ✓ sifarişli və tirajlanan
- informasiyalı və model
- sistemli və proqram
- planlı və strukturlu
- praktiki və nəzəri

**304.** KİS –i hansı siniflərə bölmək olar?

- şəbəkə və reliyasiya
- ✓ maliyyə-idarə və istehsalat
- model və struktur
- tipik və istiqamətlənmiş
- müstəqil və qarşılıqlı əlaqəli

**305.** İnformasiya modeli nədir?

- ✓ müəssisədə mövcud informasiya axınını, informasiya sahəsinin bütün elementlərinin işlənilmə qaydalarını və marşrutlaşdırma alqoritmlərini təsvir edən biznes-modelin altqoxluğu
- istehsal və informasiya proseslərinin optimal idarə olunmasıdır
- texnoloji əməliyyatların ardıcılığı və davamlılığıdır
- aksionerlər və idarə heyəti arasındakı qarşılıqlı münasibətlər sistemləridir
- müəssisənin mürəkkəb sistem kimi verilmiş dəqiqliklə təsviridir

**306.** Maliyyə-idarə və istehsalat sistemləri nəyə aiddir?

- ✓ korporativ informasiya sistemlərinə
- informasiya fəzasına
- istehsal prosesinə
- təminedicisi altsistemə
- qlobal informasiya sistemlərinə

**307.** İnformasiya sistemi hansı məqsədlə təşkil edilir?

- ✓ səmərəli idarəetmə
- nəzarətli idarəetmə
- paylanmış strukturun təmini
- qeyri-mərkəzləşmiş idarəetmə
- dövlət nəzarəti

**308.** Biznes-model çərçivəsində ..... əks etdirilir.

- ✓ obyektlər, proseslər, əməliyyatların yerinə yetirilmə qaydası, mövcud inkişaf strategiyası və eləcə də, sistemin fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilmə meyarı
- texnoloji əməliyyatların ardıcılığı və davamlılığı
- müəyyən növ məhsulun və ya prosesin layihələndirilməsi
- şirkətin nizamnamə, rəqlament və rəsmi siyasəti ilə müəyyənləşdirilən, aksionerlər və idarə heyəti arasındakı qarşılıqlı münasibətlər sistemləri
- müəssisədə maliyyə-uçot sistemlərinin tətbiqi sxemi

**309.** Maliyyə-idarə sistemləri nə üçün nəzərdə tutulmuşdur?

- ✓ bir və ya bir neçə istiqamət üzrə (mühasibat, anbar, kadr və s.) uçotun aparılması
- istehsal prosesinin idarə edilməsi və planlaşdırılması
- tipik həllər və standart idarəetmə komponentləri
- maliyyə idarəetməsinin emal edilmiş strukturu
- bütün mümkün olan informasiya sistemlərinin idarə edilməsi

**310.** KİS-in qurulmasına qoyulan əsas tələblərə aid deyil:

- ✓ faydalılıq
- sistemlilik
- komplekslilik
- miqyaslılıq
- modulluq

**311.** Korporasiyanı idarəetmənin informasiya texnologiyasının tətbiq sahəsi deyil:

- istehsal prosesinin idarə edilməsi
- maliyyə axınları ilə idarəetmə
- mühasibat uçotu
- ✓ müəssisənin imicinin təşkili
- sənəd dövriyyəsi

**312.** KİS-in əsas quruluş prinsiplərinə aiddir:

- ✓ integrasiya, sistemlilik və komplekslilik prinsipləri
- bilikləri idarəetmə və verilənləri idarəetmə prinsipləri
- xarici strukturlarla verilənlərin mübadiləsi prinsipi
- verilənlərin analitik emalı prinsipi
- qərar qəbulətmə, idarəetmə və sistemlilik prinsipləri

**313.** Korporasiyanın resurslarına aiddir:

- ✓ maddi, maliyyə, insan, bilik, KİS
- maliyyə, insan
- KİS, əmək
- təbii, maliyyə
- insan, bilik

**314.** KİS-in səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi üçün hansı yanaşmalar mövcuddur? 1. tətbiq olunmuş oxşar layihələrin nəticələrinin postfaktum analizi; 2. ekspert qiymətləndirmə; 3. informasiya sisteminin layihələndirilməsi; 4. informasiya sisteminin müşayiət edilməsi; 5. balanslaşdırılmış qiymətləndirmə metodu.

- 2, 3, 5

- 1, 2, 3
  - ✓ 1, 2, 5
  - 1, 3, 4
  - 2, 3, 4
- 315.** Orta sinif sistemlər müəssisənin fəaliyyətinin uçotunu hansı istiqamətlərdə aparır: 1. maliyyə; 2. logistika; 3. personal; 4. marketing; 5. təbii
- 1, 3, 4, 5
  - 1, 2, 3, 4, 5
  - ✓ 1, 2, 3, 4
  - 2, 3, 4, 5
  - 1, 2, 4, 5
- 316.** Müəssisənin avtomatlaşdırılmasının ideya və üsullarını realizə edən texniki və proqram vasitələri toplusudur.
- ✓ korporativ informasiya sistemi
  - informasiya modeli
  - korporasiya
  - korporativ şəbəkə
  - informasiya texnologiyası
- 317.** KİS-in qurulmasının komplekslik prinsipinə aiddir:
- ✓ Korporasiya məhsullarının hərəkətinin bütün mərhələlərində verilənlərin çevrilmə prosedurunun avtomatlaşdırılması nəzərdə tutulur
  - Məhsulun bütün təkamül mərhələlərini əhatə edir
  - Emal olunan verilənlər sistemə yalnız bir dəfə daxil olunur və sonradan dəfələrlə mümkün qədər çox məsələlərin həllində istifadə olunur
  - Diqqət yalnız altsistemlərə deyil, onlar arasında əlaqələrə də yönəldilir
  - Korporasiyanın müxtəlif bölmələrində, funksional altsistemlərində və bütün səviyyələrdə qərar qəbul etmə üçün zəruri olan informasiyanın alınması üçün verilənlərin emalına əsaslanır
- 318.** KİS-in qurulmasının sistemlilik prinsipinə aiddir:
- İnformasiyanın bir dəfə saxlanılma prinsipidir
  - Emal olunan verilənlər sistemə yalnız bir dəfə daxil olunur
  - ✓ Korporasiyanın müxtəlif bölmələrində, funksional altsistemlərində və bütün səviyyələrdə qərar qəbul etmə üçün zəruri olan informasiyanın alınması üçün verilənlərin emalına əsaslanır
  - Emal olunan verilənlər sonradan dəfələrlə mümkün qədər çox məsələlərin həllində istifadə olunur
  - Korporasiya məhsullarının hərəkətinin bütün mərhələlərində verilənlərin çevrilmə prosedurunun avtomatlaşdırılması nəzərdə tutulur
- 319.** KİS-in qurulmasının inteqrasiya prinsipinə aiddir:
- ✓ Emal olunan verilənlər sistemə yalnız bir dəfə daxil olunur və sonradan dəfələrlə mümkün qədər çox məsələlərin həllində istifadə olunur
  - Məhsulun bütün təkamül mərhələlərini əhatə edir
  - Korporasiya məhsullarının hərəkətinin bütün mərhələlərində verilənlərin çevrilmə prosedurunun avtomatlaşdırılması nəzərdə tutulur
  - Diqqət yalnız altsistemlərə deyil, onlar arasında əlaqələrə də yönəldilir
  - Korporasiyanın müxtəlif bölmələrində, funksional altsistemlərində və bütün səviyyələrdə qərar qəbul etmə üçün zəruri olan informasiyanın alınması üçün verilənlərin emalına əsaslanır
- 320.** KİS-in funksional altsisteminin vəzifəsi nədir?
- Korporasiyanın təşkilati strukturunu müəyyən edir
  - Korporasiyanın nəzarət funksiyasını yerinə yetirən bölmələrini idarə edir
  - ✓ KİS-in tətbiqi funksionallığını təmin edir
  - KİS-in sistem-texniki tərəfini əks etdirir
  - KİS-in struktur tərəfini əks etdirir
- 321.** "Korporativ informasiya sistemləri" adının analoqu olmayanı göstərin:
- ✓ Avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri
  - İdarəetmənin inteqrasiya edilmiş sistemləri

- Birləşmiş informasiya sistemləri
- Müəssisəni idarəetmə informasiya sistemləri
- Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemləri

322. Informasiya sistemi nədir?

- təşkilatların ümumi işlənmə metodikası və prinsipləridir
- ✓ müəssisənin idarəetmə prosesində bütün informasiya-sənəd axınları ilə məşğul olan infrastrukturudur
- informasiyanın idarə edilməsində istifadə olunan kompyuter texnikasıdır
- yüksək texnologiyalara bağlı proqram vasitələridir
- müasir müəssisənin iş mexanizminə cavab verən modullar toplusudur

323. Korporasiya ... strukturdur.

- paylanmamış
- geniş
- nəzarət olunan
- müstəqil
- ✓ çoxsahəli

324. Bütün müasir konsepsiyaların idarə olunmasının mərkəzində ... durur.

- ✓ insan
- resurslar
- elm
- korporasiya
- kompüter

325. Korporativ informasiya sistemlərinin əsas xarakteristikası deyil:

- ✓ istifadəçilərin sayı
- şəbəkənin əməliyyat imkanları
- məlumatların çatdırılma müddəti
- verilənlərin emalının dəyəri
- şəbəkənin məhsuldarlığı

326. Korporativ informasiya sistemlərinə qoyulan miqyaslılıq tələbi nəyi ifadə edir?

- istismar prosesində zərurət olduğu halda əlavələr edilməsinin mümkünlüyünü
- müxtəlif qanunauyğunluqlara çevik uyğunlaşma qabiliyyətini
- ✓ əsas müəssisə və eləcə də əsas müəssisəyə daxil olan istənilən firma səviyyəsində eyni bir idarəetmə texnologiyasından istifadəni
- verilənlərin mühafizə olunmasını
- verilənlərin tamlığının və ziddiyyətsizliyinin qorunmasını

327. Korporativ informasiya sistemlərinə qoyulan təhlükəsizlik tələbi nəyi ifadə edir?

- ✓ verilənlərin tamlığının və ziddiyyətsizliyinin qorunmasını
- daha məhsuldar aparat-proqram platformasına keçidi
- qərarların tez və dəqiq qəbul edilməsini
- istismar prosesində zərurət olduğu halda əlavələr edilməsinin mümkünlüyünü
- müxtəlif qanunauyğunluqlara çevik uyğunlaşma qabiliyyətini

328. Korporativ informasiya sistemlərinə qoyulan adaptivlik tələbi nəyi ifadə edir?

- qərarların tez və dəqiq qəbul edilməsini
- daha məhsuldar aparat-proqram platformasına keçidi
- ayrı-ayrı elementlərin sıradan çıxması zamanı sistemin öz fəaliyyətini davam etdirmək bacarığını
- ✓ müxtəlif qanunauyğunluqlara çevik uyğunlaşma qabiliyyətini
- verilənlərin mühafizə olunmasını

- 329.** Korporativ idarəetmə nədir?
- istehsal prosesinin optimal idarə edilməsidir
  - texnoloji əməliyyatların ardıcılığını və davamlılığını ifadə edir
  - müəyyən növ məhsulun və ya prosesin layihələndirilməsidir
  - ✓ şirkətin nizamnamə, rəqlament və rəsmi siyasəti ilə müəyyənləşdirilən, aksionerlər və idarə heyəti arasındakı qarşılıqlı münasibətlər sistemidir
  - əmtəə-nomenklaturası qruplarının maliyyə planlaşdırılmasıdır
- 330.** Korporativ informasiya sistemləri müəssisə tərəfindən ... məqsədilə yaradılır.
- gəliri və itkini planlaşdırmaq
  - bazarda rəqabət qabiliyyətini təmin etmək
  - ✓ müəssisənin idarəetmə strategiyasını və qabaqcıl informasiya texnologiyalarını birləşdirmək
  - gəlirin planlaşdırmaq və ona nəzarət
  - keyfiyyət standartlarını təmin etmək
- 331.** Korporativ informasiya sistemi nədir?
- keyfiyyət standartıdır
  - protokollar ailəsidir
  - ✓ müəssisənin fəaliyyətini birlikdə təmin edən və onun ümumi sənəd dövriyyəsində birləşdirilmiş ayrı-ayrı bölmələrinin informasiya sistemlərinin toplusudur
  - informasiyanın ötürülməsini idarə edən protokoldur
  - müəssisədə istehsalın və satışın planlaşdırılmasıdır
- 332.** Korporativ informasiya sistemləri müəssisənin fəaliyyətini hansı standartla uyğun olaraq dəstəkləyir?
- ✓ ISO 9000
  - ISO 1000
  - ISO 8410
  - ГОСТ 34
  - ISO 12207
- 333.** Korporasiya nədir?
- ✓ mərkəzləşdirilmiş idarəetmə altında işləyən və ümumi məsələləri həll edən müəssisələrin birləşməsidir
  - satışın və istehsalın planlaşdırılmasıdır
  - texnoloji əməliyyatların ardıcılığı və onların davamlılığıdır
  - istehsal prosesinin optimal idarə edilməsidir
  - əmtəə-nomenklaturası qruplarının maliyyə planlaşdırmasıdır
- 334.** Biliklərin daxili interpretasiyalıq xüsusiyyətini ifadə edir:
- Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur
  - ✓ Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir
  - Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir
  - Variantların heç biri doğru deyil
  - Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır
- 335.** Məsələlərin tipinə görə ekspert sistemlərinin növü deyil:
- planlaşdırma
  - monitoring
  - ✓ avtonom
  - layihələndirmə
  - proqnozlaşdırma
- 336.** Süni neyron şəbəkələrin zəif cəhətlərinə aid deyil:

- ✓ freymlərə
- produksion sistemləre

- konstruktiv sistemlərə
  - semantik şəbəkələrə
  - məntiqi modellərə
- 344.** Biliklərin təqdim edilməsinin .... qurulan zaman əsas yanaşma ideyası hər hansı məntiqi düstur şəklində verilən və tətbiqi məsələlərin həlli üçün zəruri olan informasiyaya fakt və mühakimələrin məcmusu kimi baxmaqdan ibarətdir.
- produksion sistemləri
  - freym modelləri
  - konstruktiv sistemləri
  - semantik şəbəkələri
  - ✓ məntiqi modelləri
- 345.** İnsan yaddaşının və şüurunun texnoloji modelinin vahid nəzəriyyə şəklində sistemləşdirilməsindən ibarət model necə adlanır?
- ✓ freymlər
  - məntiqi modellər
  - produksion sistemlər
  - konstruktiv sistemlər
  - semantik şəbəkələr
- 346.** Məsələlərin tipinə görə ekspert sistemlərinin növüdür: 1. avtonom. 2. monitorinq. 3. layihələndirmə. 4. kvazidinamik. 5. planlaşdırma
- ✓ 2, 3, 5
  - 1, 3, 4
  - 3, 4, 5
  - 2, 4, 5
  - 1, 2, 4
- 347.** Real vaxta görə ekspert sistemlərinin növüdür: 1. statistik. 2. proqnozlaşdırma. 3. dinamik. 4. kvazidinamik. 5. təlim
- 1, 4, 5
  - 1, 2, 5
  - ✓ 1, 3, 4
  - 2, 4, 5
  - 3, 4, 5
- 348.** İntegrasiya dərəcəsinə görə ekspert sistemlərinin növüdür: 1. statistik. 2. avtonom. 3. dinamik. 4. kvazidinamik. 5. hibrid
- 3, 4
  - 3, 5
  - ✓ 2, 5
  - 1, 2
  - 2, 4
- 349.** Soft Computing-in (SC) tərkib hissələrinə aid deyil:
- ehtimallı mühakimə
  - genetik alqoritmlər
  - ✓ informasiya nəzəriyyəsi
  - qeyri-səlis məntiq
  - neyron şəbəkələr
- 350.** Aşağıda sadalanan xassələr Soft Computing-in hansı tərkib hissəsinin güclü cəhətlərinə aiddir? 1. Interpretasiya olunma. 2. Aşkarlıq. 3. Həqiqətə uyğunluq. 4. Müntəzəmlik. 5. Modelləşdirmə. 6. Məntiqi çıxarış.
- süni neyron şəbəkələrin
  - genetik alqoritmlərin
  - variantların heç biri uyğun deyil
  - ✓ qeyri-səlis çoxluqların



- təkamül hesablamalarının
351. Aşağıda sadalanan xassələr Soft Computing-in hansı tərkib hissəsinin güclü cəhətlərinə aiddir? 1. Öyrənmə. 2. Adaptasiya. 3. Səhvlərə tolerantlıq. 4. Əyrilərin approksimasiyası. 5. Ümumiləşmə qabiliyyəti. 6. Approksimasiya qabiliyyəti.
- təkamül hesablamalarının
- ✓ süni neyron şəbəkələrin
- variantların heç biri uyğun deyil
- qeyri-səlis çoxluqların
- genetik alqoritmlərin
352. Aşağıda sadalanan xassələr Soft Computing-in hansı tərkib hissəsinin güclü cəhətlərinə aiddir? 1. Hesablama effektivliyi. 2. Qlobal optimallaşdırma.
- ✓ təkamül hesablamalarının
- variantların heç biri doğru deyil
- qeyri-səlis çoxluqların
- qeyri-səlis məntiqin
- süni neyron şəbəkələrin
353. Süni neyron şəbəkələrin güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?
- Approksimasiya qabiliyyəti
- Ümumiləşmə qabiliyyəti
- Əyrilərin approksimasiyası
- Adaptasiya
- ✓ Interpretasiya olunma
354. Təkamül hesablamalarının güclü cəhətlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?
- Həqiqətə uyğunluq
- ✓ Hesablama effektivliyi
- Əyrilərin approksimasiyası
- Səhvlərə tolerantlıq
- Approksimasiya qabiliyyəti
355. Evolutionary Computing nə deməkdir?
- qeyri-səlis məntiq
- xaos nəzəriyyəsi
- ✓ təkamül hesablamaları
- qeyri-səlis çoxluq
- süni neyron şəbəkələr
356. Neyron şəbəkələrin yerinə yetirdiyi funksiyalara aid deyil:
- ✓ metodların invariantlığı
- assosiativ idarəetmə
- proqnozlaşdırma
- identifikasiya və qiymətləndirmə
- obrazların təsnifat və müəyyən edilməsi
357. Soft Computing-in tərkib hissələrinə aiddir: 1. qeyri-səlis məntiq. 2. tədqiqat sahələrində intellektual sistemlər. 3. xaos nəzəriyyəsi. 4. genetik alqoritmlər. 5. süni intellektin proqram-aparat təminatı
- ✓ 1,3,4
- 1,2,3
- 1,4,5
- 1,3,5
- 2,4,5

358. ... bilik insan nitqində təcəssüm olunan anlayış səviyyəsindədir.

- Alqoritmik
- Predmet
- Faktual
- ✓ Konseptual
- Prosedur

359. ... bilik konkret obyektlərin keyfiyyət və miqdar xarakteristikaları haqqında məlumatların məcmusudur.

- Prosedur
- Konseptual
- ✓ Faktual
- Koqnitiv
- Alqoritmik

360. .... biliyi “bacarıq”, “texnologiya” sözləri ilə adlandırmaq qəbul olunub.

- Predmet
- Koqnitiv
- ✓ Alqoritmik
- Konseptual
- Faktual

361. Müxtəlif məsələlərin həllinin metod, alqoritm və proqramlar məcmusu haqqında biliklər necə adlanır?

- interpretasiyalı
- konstruktiv
- ✓ prosedur
- anlayışlı
- faktoqrafik

362. Müxtəlif obyektlərin hissələrinin strukturu və qarşılıqlı əlaqəsi haqqında biliklər necə adlanır?

- prosedur
- interpretasiyalı
- faktoqrafik
- anlayışlı
- ✓ konstruktiv

363. Anlayışlar yığımı və onların qarşılıqlı əlaqəsi kimi də interpretasiya edilən biliklər necə adlanır?

- faktoqrafik
- prosedur
- ✓ anlayışlı
- konstruktiv
- interpretasiyalı

364. “Biliklər informasiyanın istifadəsinə, müəyyən məsələlərin həlli zamanı informasiya proseslərinin idarə edilməsi imkanına yönəlməlidir” ifadəsi biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir?

- faktoqrafik
- daxili interpretasiyalı
- ✓ fəallıq
- strukturluluq
- bağlılıq

365. “Fakt, hadisə, proses və onlar arasında səbəb-nəticə münasibətlərinə nəzərən qanunauyğunluqlar yaradılır” ifadəsi biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir?

- daxili interpretasiyalıq
  - ✓ asılılıq
  - strukturluluq
  - fəallıq
  - faktoqrafik
366. “Mürəkkəb obyektlərin daha sadə obyektlərə dekompozisiya əməliyyatı və onlar arasında əlaqənin yaradılması nəzərdə tutulur” ifadəsi biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir?
- faktoqrafik
  - daxili interpretasiyalıq
  - ✓ strukturluluq
  - bağlılıq
  - fəallıq
367. “Sistemdə informasiyadan başqa bilikləri saxlamaqla onlardan aktiv istifadəyə kömək edən informasiya strukturları da iştirak etməlidir” ifadəsi biliklərin hansı xüsusiyyətinə aiddir?
- faktoqrafik
  - strukturluluq
  - ✓ daxili interpretasiyalıq
  - bağlılıq
  - fəallıq
368. Kompüterə xüsusi proqram daxil etmədən insanın onunla ünsiyyət aparmasına imkan verən vasitələrə qoşulmuş interfeys necə interfeys adlanır?
- həll edən
  - mücərrəd
  - ✓ intellektual
  - ekstensional
  - intensional
369. Ümumi həll strategiyası sayəsində məsələnin həllini tapmaq qabiliyyətinə malik olan sistem necə sistem adlanır?
- biliklər bazası
  - intellektual interfeys
  - intensional
  - ekstensional
  - ✓ həll edən
370. Məlumatlardan biliklərə keçid, EHM-də işlənən informasiya-məntiq strukturlarının inkişafının və mürəkkəbləşməsinin məntiqi nəticəsi dedikdə nə başa düşülür?
- intellektual interfeys
  - ✓ biliklər bazası
  - ekstensional
  - intensional
  - həll edən
371. 1950-ci ildə kompüterin düşünmə qabiliyyətinin olması məsələsinə həsr edilmiş “Hesablayıcı maşın və ağıl” məqaləsinin müəllifi kimdir?
- ✓ Tyuring
  - Şennon
  - Nyuell
  - Dekart
  - Makkarti
372. Süni intellekt ideyası kimə məxsusdur?

- ✓ Dekarta
- Makkartiyə
- Şennona
- Nyuella
- Tyuringə

373. Elektron vitrin nədir?

- Təsərrüfat fəaliyyətinin əmtəə və xidmətlərin kompüter şəbəkələri vasitəsilə istehsalçıdan istehlakçıya çatdırılmasına əsaslanan növüdür
- ✓ Təklif olunan əmtəə və xidmətlər haqqında informasiyanı özündə saxlayan, elektron ödəmə mexanizmlərinin və satışın avtomatik hazırlanma funksiyası olmayan xüsusi Web-saytdır
- Məhsulların kataloqundan, məhsulların toplandığı virtual alıcı "arabasından", həmçinin də ödəmə vasitələrindən ibarət olan Web-saytdır
- Xidmətlərin, məhsulların və informasiyanın standart ümumi girişi olan şəbəkələrdən istifadə etməklə alqı-satqı sferasına informasiya texnologiyalarının əlavəsidir
- Biznes-tərəfdə istiqamətlənmiş elektron biznes segmentində informasiya əməkdaşlığının təşkilinin tipik nümunələrindən biridir

374. İnternet vasitəsilə bank xidmətləri necə adlanır?

- online-banking
- ✓ i-banking
- i-trading
- i-insurance
- e-finance

375. Təsərrüfat fəaliyyətinin əmtəə və xidmətlərin kompüter şəbəkələri vasitəsilə istehsalçıdan istehlakçıya çatdırılmasına əsaslanan növü necə adlanır?

- Elektron ödəmə sistemi
- Elektron auksion
- ✓ Elektron kommersiya
- Elektron bankçılıq
- Elektron ticarət

376. Elektron kommersiyanın yaranmasını və populyarlığını şərtləndirən amillərdir: 1.cəmiyyətin təhsil səviyyəsinin artımı və daha sərbəst texnologiyalardan istifadə bacarığı. 2.texniki inkişaf, rəqəmsal inqilab, qloballaşma, açıq iqtisadiyyat və rəqabətin qloballaşması. 3.elektron kommersiyadan istənilən vaxtda və istənilən yerdə istifadənin qeyri-mümkünlüyü. 4.vaxta qənaət. 5.məhsul və xidmətlərin çeşidinin artması ilə əlaqədar olaraq tələbin azalması.

- 2, 3, 4
- ✓ 1, 2, 4
- 1, 3, 5
- 2, 4, 5
- 1, 4, 5

377. Elektron kommersiyanın yaranmasını və populyarlığını şərtləndirən amillər deyil: 1.cəmiyyətin təhsil səviyyəsinin artımı və daha sərbəst texnologiyalardan istifadə bacarığının olmaması. 2.texniki inkişaf, rəqəmsal inqilab, qloballaşma, açıq iqtisadiyyat və rəqabətin qloballaşması. 3.elektron kommersiyadan istənilən vaxtda və istənilən yerdə istifadənin qeyri-mümkünlüyü. 4.vaxta qənaət. 5.məhsul və xidmətlərin çeşidinin artması ilə əlaqədar olaraq tələbin azalması.

- 2, 3, 4
- 1, 4, 5
- 2, 4, 5
- ✓ 1, 3, 5
- 1, 2, 5

378. Elektron kommersiyanın maliyyə xidmətlərinin satışı və hesablaşmaların İnternet vasitəsilə aparıldığı sahə necə adlanır?

- online-banking
- ✓ e-finance
- i-trading
- i-insurance

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>i-banking</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 379. | Elektron kommersiyanın üstünlüklərinə aid olanları seçin. 1.Əməyin məhsuldarlığının artması. 2.əməliyyatlara sərf olunan vaxtın azalması. 3.xidmətlərin on-line rejimində yerinə yetirilməsinin qeyri-mümkünlüyü. 4.istehlakçılarla daha sıx əlaqənin yaranması. 5.tədarükçü ilə qarşılıqlı əlaqənin çətinləşməsi. 6.informasiyadan birgə istifadənin qeyri-mümkünlüyü. 7.coğrafi məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>2, 3, 5, 7</li> <li>1, 4, 5, 7</li> <li>✓ 1, 2, 4, 7</li> <li>1, 3, 5, 6</li> <li>2, 3, 4, 5</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 380. | Elektron kommersiyanın üstünlüklərinə aid olmayanları seçin. 1.Əməyin məhsuldarlığının artması. 2.əməliyyatlara sərf olunan vaxtın artması. 3.xidmətlərin on-line rejimində yerinə yetirilməsinin mümkünlüyü. 4.istehlakçılarla daha sıx əlaqənin yaranması. 5.tədarükçü ilə qarşılıqlı əlaqənin çətinləşməsi. 6.informasiyadan birgə istifadənin qeyri-mümkünlüyü. 7.coğrafi məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması     |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>1, 4, 6</li> <li>1, 2, 7</li> <li>2, 3, 5</li> <li>✓ 2, 5, 6</li> <li>3, 4, 5</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 381. | Elektron kommersiyanın üstünlüklərinə aiddir: 1.Əməyin məhsuldarlığının artması. 2.məsrəfin artması. 3.əməliyyatlara sərf olunan vaxtın azalması. 4.gəlirin yüksək norması. 5.zəif hərəkət etmə qabiliyyəti. 6.biznesin yeni forma və növlərinin yaranması. 7.xidmətlərin on-line rejimində yerinə yetirilməsinin qeyri-mümkünlüyü                                                                                     |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ 1, 3, 4, 6</li> <li>1, 2, 6, 7</li> <li>2, 3, 4, 6</li> <li>1, 2, 4, 7</li> <li>2, 3, 4, 5</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 382. | Elektron kommersiyanın üstünlüklərinə aid deyil: 1.Əməyin məhsuldarlığının artması. 2.məsrəfin artması. 3.əməliyyatlara sərf olunan vaxtın azalması. 4.gəlirin yüksək norması. 5.zəif hərəkət etmə qabiliyyəti. 6.xidmətlərin on-line rejimində yerinə yetirilməsinin qeyri-mümkünlüyü                                                                                                                                 |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>1, 3, 6</li> <li>✓ 2, 5, 6</li> <li>3, 4, 5</li> <li>1, 2, 4</li> <li>3, 5, 6</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 383. | Elektron kommersiyanın əsas texnologiyaları hansılardır? 1.İnternet. 2.WAP. 3.WWW. 4.EDI. 5.TCP/IP. 6.EDIFACT                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>3, 4, 5</li> <li>2, 4, 6</li> <li>1, 5, 6</li> <li>2, 3, 4</li> <li>✓ 1, 2, 4</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 384. | Məhsulların kataloqundan, məhsulların toplandığı virtual alıcı "arabasından", həmçinin də ödəmə vasitələrindən ibarət olan web-sayt necə adlanır?                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>elektron ticarət</li> <li>✓ elektron mağaza</li> <li>elektron reklam</li> <li>elektron auksion</li> <li>elektron vitrin</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                              |
| 385. | Xidmətlərin, məhsulların və informasiyanın standart ümumi girişi olan şəbəkələrdən istifadə etməklə alqı-satqı sferasına informasiya texnologiyalarının əlavəsidir:                                                                                                                                                                                                                                                    |

- elektron auksion
  - ✓ elektron biznes
  - elektron vitrin
  - elektron mağaza
  - elektron ticarət meydançaları
- 386.** Təklif olunan əmtəə və xidmətlər haqqında informasiyanı özündə saxlayan, elektron ödəmə mexanizmlərinin və satışın avtomatik hazırlanma funksiyası olmayan xüsusi web-sayt necə adlanır?
- elektron ticarət
  - elektron mağaza
  - elektron auksion
  - elektron reklam
  - ✓ elektron vitrin
- 387.** Biznes-tərəfdaşa istiqamətlənmiş elektron biznes segmentində informasiya əməkdaşlığının təşkilinin tipik nümunələrindən biridir:
- elektron ticarət
  - ✓ elektron auksion
  - elektron reklam
  - elektron vitrin
  - elektron mağaza
- 388.** Kommersiya fəaliyyətinin əsas sektorlarına aid deyil:
- C2C
  - B2B
  - ✓ C2B
  - B2C
  - B2G
- 389.** Xidmət sahiblərinə aiddir: 1.sahibkarlar. 2.elektron brokerlər 3.kommunikasiya şirkətləri. 4.xidmətçilər. 5.satıcılar. 6.proqram və aparat təminatı üzrə istehsal şirkətləri.
- 2, 4, 5
  - ✓ 1, 4, 5
  - 2, 3, 6
  - 1, 2, 6
  - 1, 3, 4
- 390.** Əlaqələndiricilər (context providers) dedikdə, nə başa düşülür?
- sahibkarlar
  - ✓ portalların sahibləri
  - xidmətçilər
  - kommunikasiya şirkətləri
  - elektron brokerlər
- 391.** Front–Office nədir?
- İstifadəçiyə tarif qismində cavab verəndir
  - Elektron ödəmə sisteminə nəzarət edəndir
  - ✓ Mal və xidmətləri müştəriyə nümayiş etdirən mexanizmdir
  - İstifadəçinin İnternet mühitində sərbəst hərəkətini təmin edən vasitədir
  - Məsafədən mağazanı idarə etmə mexanizmidir
- 392.** Back–Office nədir?
- Elektron ödəmə sisteminə nəzarət edəndir

- ✓ Məsafədən mağazanı idarə etmə mexanizmidir
- Mal və xidmətləri müştəriyə nümayiş etdirən mexanizmdir
- İstifadəçinin İnternet mühitində sərbəst hərəkətini təmin edən vasitədir
- İstifadəçiyə tarif qismində cavab verəndir

393. Elektron kommersiyanın texnoloji əsasını nə təşkil edir?

- regional şəbəkə
- ✓ qlobal şəbəkə
- İntranet
- lokal şəbəkə
- Ekstranet

394. Hökumət təşkilatlarına və fiziki şəxslərə aid olan fəaliyyət sektoru hansıdır?

- B2B
- ✓ G2C
- B2C
- C2C
- B2G

395. Fiziki şəxslərə aid olan fəaliyyət sektoru hansıdır?

- B2G
- ✓ C2C
- G2C
- B2C
- B2B

396. Hüquqi şəxslərə və hökumət təşkilatlarına aid olan fəaliyyət sektoru hansıdır?

- G2C
- B2B
- B2C
- ✓ B2G
- C2C

397. Hüquqi və fiziki şəxslərə aid olan fəaliyyət sektoru hansıdır?

- B2G
- B2B
- ✓ B2C
- G2C
- C2C

398. Hüquqi şəxslərə, təşkilatlara aid olan fəaliyyət sektoru hansıdır?

- B2C
- ✓ B2B
- B2G
- C2C
- G2C

399. Qiymətli kağızlar bazarında aparılan əməliyyatlar üzrə elektron xidmətləri necə adlanır?

- ✓ i-trading
- e- finance
- i-banking
- i-insurance
- online- banking

- 400.** İlk elektron kommersiya sistemləri hansı standartlar vasitəsilə həyata keçirilirdi?
- Oracle CDM
  - ГОСТ 34
  - ✓ EDI
  - EDIFACT
  - ISO/IEC 12207:1995-08-01
- 401.** Kompleks bank xidmətlərinə aid olmayanı seçin.
- ✓ sistemin proqramla təminatı
  - valyuta əməliyyatları
  - sığorta
  - kartların bloklaşdırılması
  - kart sifarişi
- 402.** Elektron bankçılığın üstünlüklərinə aid deyil:
- e-bankçılıq vasitəsilə sövdələşmə aparmağın asanlıığı
  - ✓ texnoloji biliklərin zəif olması
  - istifadəçinin istədiyi vaxt istədiyi yerdə əməliyyatları apara bilməsi
  - bu xidmət sayəsində bank xərclərinin və eləcə də, müştərilərdən tutulan haqqın da azalması
  - təhlükəsizliyin təmini
- 403.** Avropada hansı bank ilk virtual bank hesab edilir?
- Netbank
  - ✓ Advance Bank
  - BankDirect
  - Compubank
  - ING Direct bankı
- 404.** BankONet proqramının yerinə yetirdiyi funksiya deyil:
- ✓ marketing və risklərin qiymətləndirilməsinin təmini
  - Onlayn şəkildə aparılan alqı-satqıda kredit kartlardan istifadə imkanı
  - Onlayn alqı-satqı
  - müştərinin öz hesabından digər müştərinin hesabına pul köçürməsi
  - elektron şəkildə qəbzlərin ödənişi
- 405.** Fəaliyyətinin əsas istiqaməti banklar üçün operativ, etibarlı, effektiv və məxfi telekommunikasiya xidmətinin təmini və maliyyə informasiyasının mübadiləsinin forma və metodlarının standartlaşması üzrə işlərin görülməsi olan təşkilat hansıdır?
- ✓ SWIFT
  - PowerCard
  - BankONet
  - Macrobank5
  - FinnOne
- 406.** Ödəmə kartları ilə və ya ödəmə kartları olmadan nağd pul vəsaitlərinin qəbulu, avtomatlaşdırılmış ötürülməsi, həmçinin digər əməliyyatların aparılması üçün nəzərdə tutulmuş proqram-texniki kompleksdir.
- ✓ ATM
  - Nağd pulla bankçılıq
  - Mobil-banking
  - İnternet-Bank
  - Müştəri-Bank
- 407.** Məlumat xarakterli bankçılığın növlərinə aiddir: 1.E-mail. 2.WAP. 3.İnternet. 4.Midlet. 5.Telefon.



- ✓ 1, 3, 5
- 1, 2, 3
- 2, 4, 5
- 1, 4, 5
- 1, 3, 4

**408.** Bank xidmətlərinin təqdim edilməsi xarakterinə görə elektron bankçılığın hansı qrupları vardır? 1.Məlumat xarakterli bankçılıq. 2.Mobil-bankçılıq. 3.Tranzaksiya xarakterli bankçılıq. 4.İnternet vasitəsilə bankçılıq. 5.On-line bankçılıq.

- ✓ 1, 3
- 1, 2, 5
- 2, 4, 5
- 2, 4
- 1, 3, 4

**409.** Məlumat xarakterli bankçılığın növlərinə aid deyil: 1.E-mail. 2.WAP. 3.İnternet. 4.Midlet. 5.Telefon

- 1, 2, 5
- 2, 3, 5
- ✓ 2, 4
- 1, 3
- 1, 2, 3

**410.** Məlumat xarakterli bankçılığın növlərinə aid deyil: 1.E-mail 2.WAP. 3.SIM-aplet. 4.Midlet. 5.Telefon.

- 1, 2, 3
- 1, 2, 5
- ✓ 2, 3, 4
- 1, 2, 4
- 1, 3, 5

**411.** Məlumat xarakterli elektron bankçılığın funksiyalarına aid olmayanı seçin.

- ✓ hesabdan-hesaba vəsaitin köçürülməsi
- balans nəzarət
- daxili poçt xidməti
- kredit almaq üçün on-line müraciət
- müştəri haqqında bəzi şəxsi məlumatların yenilənməsi

**412.** Tranzaksiya xarakterli elektron bankçılığın funksiyalarına aiddir: 1.hesabdan-hesaba vəsaitin köçürülməsi. 2.müştəri haqqında bəzi şəxsi məlumatların yenilənməsi. 3.öz məhsul və xidmətləri barədə informasiyanın müştərilərə çatdırılması. 4.konvertasiya əməliyyatının aparılması. 5.ödənişlərin aparılması.

- 1, 2, 3
- 2, 3, 5
- ✓ 1, 4, 5
- 1, 2, 4
- 1, 2, 5

**413.** Məlumat xarakterli elektron bankçılığın funksiyalarına aiddir: 1.hesabdan-hesaba vəsaitin köçürülməsi. 2.müştəri haqqında bəzi şəxsi məlumatların yenilənməsi. 3.konvertasiya əməliyyatının aparılması. 4.öz məhsul və xidmətləri barədə informasiyanın müştərilərə çatdırılması. 5. balans nəzarət.

- 1, 2, 5
- 1, 3, 4
- ✓ 2, 4, 5
- 1, 2, 3
- 2, 3, 5

**414.** Tranzaksiya xarakterli elektron bankçılığın növlərini seçin. 1.E-mail. 2.Terminal bankçılıq. 3.WWW. 4.Mobil bankçılıq. 5.Midlet.

- 1, 3, 4
  - 1, 2, 3
  - ✓ 2, 4, 5
  - 2, 3, 5
  - 1, 2, 5
- 415.** Elektron bankçılığın hansı növlərindən nisbətən daha geniş istifadə olunur? 1.İnternet. 2.Telefon bankçılığı. 3.Terminal bankçılığı. 4.Mobil bankçılıq. 5.E-mail.
- 1, 2, 5
  - 1, 2, 3
  - ✓ 1, 3, 4
  - 1, 2, 4
  - 2, 3, 5
- 416.** Mobil bankçılıq ... vasitəsilə reallaşdırılır: 1.SMS . 2.Terminal. 3.SIM-aplet. 4.Müştərinin tanınması. 5.Midlet
- ✓ 1, 3, 5
  - 1, 2, 3
  - 1, 2, 5
  - 2, 3, 5
  - 1, 2, 4
- 417.** Elektron bankçılıqda təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə hansı metodlardan istifadə olunur? 1.elektron imza. 2.qiymətli kağızlar üzrə əməliyyatların aparılması. 3.ödəniş kartının sifarişi. 4.istifadəçi adı və şifrə. 5.birdəfəlik şifrə
- 1, 2, 3
  - 1, 2, 4
  - ✓ 1, 4, 5
  - 2, 3, 5
  - 1, 2, 5
- 418.** Elektron bankçılıqdan istifadə zamanı banklar hansı üstünlüklərə malik olur? 1.Fiziki və yaxud hüquqi şəxs olmasından asılı olaraq xidmətlər paketinin yaradılması. 2.əməliyyatların real vaxtda emal olunması. 3.muştərilərin fiziki yerləşməsindən asılı olmayaraq bank xidmətlərindən yararlanması. 4.sistemin mütəmadi olaraq yenilənmə imkanı. 5.vaxta qənaət edilməsi. 6.şəbəkələrin qarşılıqlı şəkildə əlaqəsinin mümkünlüyü.
- ✓ 1, 2, 4, 6
  - 1, 2, 3, 4
  - 1, 2, 4, 5
  - 2, 3, 4, 6
  - 1, 3, 5, 6
- 419.** Elektron bankçılıqdan istifadə zamanı müştərilər hansı üstünlüklərə malik olur? 1.Fiziki və yaxud hüquqi şəxs olmasından asılı olaraq xidmətlər paketinin yaradılması. 2.əməliyyatların real vaxtda emal olunması. 3.muştərilərin fiziki yerləşməsindən asılı olmayaraq bank xidmətlərindən yararlanması. 4.sistemin mütəmadi olaraq yenilənmə imkanı. 5.vaxta qənaət edilməsi. 6.cox sadə istifadə mexanizmi ilə interfeys vasitəsilə məsafədən girişin əldə edilmə imkanı.
- ✓ 3, 5, 6
  - 2, 4, 6
  - 1, 4, 5
  - 2, 3, 4
  - 1, 2, 4
- 420.** ... sistemləri tərəflər arasındakı bank sənədlərinin mübadiləsini tərəflərin kompüterlərinin modem birləşmələri vasitəsilə həyata keçirir.
- İnternet-Bank
  - ATM – banking
  - Mobil - banking
  - ✓ Müştəri-Bank
  - Pay-by-Phone

421. ... sistemində tərəflərin qarşılıqlı əlaqəsi standart brauzer vasitəsilə həyata keçirilir.
- ATM – banking
  - Pay-by-Phone
  - ✓ İnternet-Bank
  - Müştəri-Bank
  - Mobil - banking
422. ... sistemində tərəflərin qarşılıqlı fəaliyyəti məlumatların mobil qurğular vasitəsilə ötürülməsinə əsaslanır.
- Pay-by-Phone
  - Müştəri-Bank
  - İnternet-Bank
  - ✓ Mobil - banking
  - ATM – banking
423. Elektron bankçılığın fəaliyyət növləri hansılardır? 1. müştərilərə əməliyyatlarını on-line şəkildə aparmağa imkan verən EFT xidməti. 2.Pay-by-Phone. 3.sığorta. 4.valyuta əməliyyatları. 5.on-line bankçılıq.
- 2, 4, 5
  - 2, 3, 4
  - 1, 4, 5
  - 1, 3, 4
  - ✓ 1, 2, 5
424. İstifadəçi nöqteyi-nəzərindən elektron bank xidmətlərinin faydalı cəhətlərini seçin. 1.ödəniş kartının sifarişi və həmçinin blokləşdirilməsi. 2.rahatlıq və vaxta qənaət. 3.cox sadə istifadə mexanizmi ilə interfeys vasitəsilə məsafədən girişin əldə edilmə imkanı. 4.sistemin mütəmadi olaraq yenilənmə imkanı. 5.muştərilərin fiziki yerləşməsindən asılı olmayaraq bank xidmətlərindən yararlanması. 6.hesabların idarə olunması.
- 2, 3, 6
  - ✓ 2, 3, 5
  - 1, 3, 5
  - 2, 4, 6
  - 1, 4, 5
425. Bankların nöqteyi-nəzərindən elektron bank xidmətlərinin faydalı cəhətləri hansılardır? 1.cox sadə istifadə mexanizmi ilə interfeys vasitəsilə məsafədən girişin əldə edilmə imkanı; 2.fiziki olaraq banka getmək stressi, növbə gözləmək və bürokratik əngəllər kimi problemlərin aradan qaldırılması. 3.əməliyyatların real vaxtda emal olunması. 4.vaxta qənaət edilməsi. 5.sistemin mütəmadi olaraq yenilənmə imkanı. 6.fiziki məkandan asılı olmayaraq müştərilərin bankın xidmətlərindən istifadəyə cəlb olunması və bu yolla bank xidmətlərinin satış həcmının artımı.
- 2, 4, 5
  - 2, 4, 6
  - ✓ 3, 5, 6
  - 1, 3, 5
  - 1, 3, 6
426. Bankomat (ATM) hansı maliyyə əməliyyatlarını yerinə yetirir? 1.xüsusi PİN-kodun daxil edilməsi. 2.müxtəlif hesablardan nağd pulun verilməsi. 3.kartın cari vəziyyəti haqqında məlumatın istifadəçiyə çatdırılması. 4.hesabdan ödənişlərin çıxarılması. 5.cari hesabdən təcili hesaba köçürmələr.
- 1, 3, 5
  - 2, 3, 4
  - ✓ 2, 4, 5
  - 1, 4, 5
  - 2, 3, 6
427. ... proqramı bank müştərilərini effektiv onlayn bankçılıq xidmətləri ilə təmin edir.
- PowerCard

- ✓ BankONet
  - FinnOne
  - Cash@Will
  - Macrobank4
428. Banklar və maliyyə institutları üçün işlənilib hazırlanmış innovativ və etibarlı proqram təminatı olmaqla yanaşı, bütün bank əməliyyatlarının avtomatik yerinə yetirilməsi üçün hazırlanıb, Internet bankçılıq, müştəri-bank sistemi, elektron ödəmə sistemi və avtomatlaşmış mühasibat uçotunu dəstəkləyir.
- PowerCard
  - ✓ Macrobank4
  - BankONet
  - FinnOne
  - Cash@Will
429. Hansı əməliyyatlar Macrobank proqramının nüvəsini təşkil edir?
- ✓ çox valyutalı hesablaşmalar
  - köçürmələr
  - onlayn bankçılıq
  - e-commers
  - depozit
430. Elektron bankçılığın xidmətlərinə aid deyil:
- avtomatik konvertasiya
  - ödəniş kartının bloklaşdırılması
  - ✓ mobil telefonların qeydiyyatdan keçirilməsi
  - hesabların idarə olunması
  - ödənişlərin həyata keçirilməsi
431. Tranzaksiya xarakterli elektron bankçılığın növü deyil:
- Midlet
  - ✓ E-mail
  - Telefon bankçılıq
  - Mobil bankçılıq
  - WAP
432. E-bankçılığın istifadəçilərə yaratdığı imkanlara aid deyil:
- hesab balansının yoxlanılması
  - ✓ aparılan əməliyyatlar üzrə məlumatın verilməməsi
  - onlayn şəkildə hesabların ödənilməsi
  - borc götürülməsi
  - pul köçürmələrinin aparılması
433. Banklar tərəfindən müvafiq proqram təminatı və kommunikasiya vasitələrinin istifadəsi ilə istifadəçilərin öz hesabları vasitəsilə ödənişlərin həyata keçirilməsi, apardıqları əməliyyatlar üzrə məlumatın əldə edilməsinə və digər xidmətlərin məsafədən idarə olunmasına imkan verən informasiya texnologiyaları məhsulu necə adlanır?
- ✓ Elektron bankçılıq
  - Elektron ödəmə sistemi
  - Elektron bazar
  - Elektron kommersiya
  - Elektron ticarət
434. Elektron ödəmə sisteminin (EÖS) etibarlılığı və təhlükəsizliyinin həlli probleminin xarici tərkibinə aiddir: 1. İqtisadi təhlükəsizlik. 2. Texnoloji təhlükəsizlik. 3. EÖS-in iqtisadi sistemin sabitliyinə təsiri. 4. EÖS-in texnologiyasının etibarlılığı. 5. Siyasi təhlükəsizlik.
- ✓ 1, 3

- 2, 5
  - 1, 2
  - 4, 5
  - 3, 4
- 435.** Normativ aktların, müqavilə sənədlərinin, maliyyə və informasiya-texniki vasitələrin, eləcə də İnternetdə qarşılıqlı maliyyə hesablaşmalar sisteminin fəaliyyət göstərməsini mümkün edən iştikaçıların məcmusudur:
- Elektron reklam
  - ✓ Elektron ödəmə sistemi
  - Elektron kommersiya
  - Elektron auksion
  - Elektron birja
- 436.** Elektron ödəmə sistemlərinin neçə növü vardır?
- 6
  - ✓ 2
  - 3
  - 4
  - 5
- 437.** Hesabların idarə olunması prinsipinə əsaslanan sistemlər hansılardır? 1. Kliyent-bank sistemləri. 2. Smart-kartlar. 3. Elektron pul. 4. Internet–bank sistemləri. 5. Maqnit kartlar.
- 1, 3, 4
  - ✓ 1, 4, 5
  - 1, 2, 3
  - 3, 4, 5
  - 2, 4, 5
- 438.** Elektron sertifikatlar prinsipinə əsaslanan sistemlər hansılardır? 1. Kliyent-bank sistemləri. 2. Smart-kartlar. 3. Elektron pul. 4. Internet–bank sistemləri. 5. Maqnit kartlar.
- ✓ 2, 3
  - 3, 4
  - 2, 4, 5
  - 3, 4, 5
  - 1, 2, 3
- 439.** Pərakəndə elektron ödəmə sisteminin texniki baxımdan sinifləri hansılardır? 1. kart əsaslı. 2. anonim. 3. şəbəkə əsaslı. 4. qeyri-anonim. 5. məxfi.
- ✓ 1, 3
  - 3, 5
  - 4, 5
  - 3, 4
  - 2, 4
- 440.** Şəbəkə əsaslı ödəmə sistemlərinə aid olmayanı seçin.
- ✓ Mondex
  - Webmoney
  - E-gold
  - Paypal
  - Rapida
- 441.** Elektron ödəmə sisteminin (EÖS) etibarlılığı və təhlükəsizliyinin həlli probleminin daxili tərkibinə aiddir: 1. İqtisadi təhlükəsizlik. 2. Texnoloji təhlükəsizlik. 3. EÖS-in iqtisadi sistemin sabitliyinə təsiri. 4. EÖS-in texnologiyasının etibarlılığı. 5. Siyasi təhlükəsizlik.
- 1, 5

- 3, 4
- ✓ 2, 4
- 2, 5
- 1, 3

442. “Elektron pul” anlayışının Avropa Parlamenti və Şurası tərəfindən qəbul edilmiş tərifinə daxildir:

- ✓ bütün variantlar doğrudur
- özündə emitentə olan tələbatı əks etdirən
- təkcə emitent deyil, eləcə də digər firmalar tərəfindən qəbul olunan
- pul vəsaitlərinin əldə olunmasından sonra emitentləşən
- elektron qurğuda saxlanılan

443. Elektron pul vasitəsilə ödəmələrin həyata keçirilməsinin fərqləndirici xüsusiyyəti hansıdır?

- hesablaşmalar bank sisteminin iştirakı ilə həyata keçirilir
- hesablaşmalarda bank iştirak edə də bilər
- istehlakçıya nağdsız ödəmə imkanı verilmir
- hesablaşmalar nağdsız qaydada keçirilir
- ✓ hesablaşmalar bank sisteminin iştirakı olmadan həyata keçirilir

444. Elektron pulun üstünlüklərinə aiddir: 1. onun istifadəsinin anonimliyi. 2. təhlükəsizliyin təmin olunmasına tələbin əhəmiyyətli dərəcədə yüksək olması. 3. bütün əməliyyatların on-line rejimində yerinə yetirilməsi. 4. tranzaksiyaların çox aşağı olması. 5. tranzaksiyaların yüksək olması.

- 2, 4, 5
- 1, 2, 4
- 1, 2, 3
- ✓ 1, 3, 4
- 3, 4, 5

445. Elektron pulun üstünlüklərinə aid deyil: 1. onun istifadəsinin anonimliyi. 2. təhlükəsizliyin təmin olunmasına tələbin əhəmiyyətli dərəcədə yüksək olması. 3. bütün əməliyyatların on-line rejimində yerinə yetirilməsi. 4. tranzaksiyaların çox aşağı olması. 5. tranzaksiyaların yüksək olması.

- ✓ 2, 5
- 1, 3, 5
- 2, 4
- 1, 2, 4
- 2, 3

446. Elektron pulun nöqsanıdır:

- pulun istifadəsinin anonimliyi
- hesablaşmaların bank sisteminin iştirakı olmadan həyata keçirilməsi
- ✓ ödəmə qabiliyyətinin saxlanmasına dövlət tərəfindən zəmanətin olmaması
- tranzaksiyaların çox aşağı olması
- bütün əməliyyatların on-line rejimində yerinə yetirilməsinin mümkünlüyü

447. Elektron pulun nöqsanlarına aid olanları seçin: 1. elektron pulların yalnız onların emitenləşdiyi çərçivədə mövcudluğu. 2. onların kompüterlə birlikdə oğurlanmasının mümkünlüyü. 3. tranzaksiyaların aşağı olması. 4. yalnız emitentləşdiyi çərçivədə zəmanətə malik olması. 5. uzun müddət ərzində böyük məbləğlərin yığılmasının etibarlı olmaması. 6. xüsusi bank müqavilələrinə ehtiyacın olmaması.

- ✓ 1, 2, 4, 5
- 1, 2, 3, 6
- 2, 4, 5, 6
- 3, 4, 5, 6
- 2, 3, 4, 6

448. Elektron pulun nöqsanlarına aid deyil: 1. Elektron pulların kompüterdə oğurlanmasının mümkünlüyü. 2. tranzaksiyaların aşağı olması. 3. xüsusi bank müqavilələrinə ehtiyacın olmaması. 4. yalnız emitentləşdiyi çərçivədə zəmanətə malik olması. 5. uzun müddət ərzində böyük məbləğlərin yığılmasının etibarlı olmaması. 6. bütün əməliyyatların on-line rejimində yerinə yetirilməsi.

- 4, 5, 6
- ✓ 2, 3, 6
- 1, 3, 4, 5
- 2, 4, 5, 6
- 1, 4, 5

**449.** Elektron pul kisəsinin yerinə yetirdiyi əməliyyat hansıdır?

- elektron pulların doğruluğunu və orijinallığını yoxlamaq
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- elektron pulları qəbul etmək
- elektron pulları saxlamaq
- ödəmələrin qeydiyyatını aparmaq

**450.** Vəsaitlərin daxil edilməsi üsullarını seçin. 1. Kredit kartla ödəmə. 2. Elektron pul kisəsi sahibinin adına poçt köçürmələri. 3. Ekspres-Ödəmə kartlarının alışı və istifadəsi. 4. Göstərilən hesaba bank köçürmələri. 5. Elektron pulun köməyiylə kredit kart hesabının artırılması. 6. Nağd vəsaitlərin onları qəbul edən avtomatların köməyiylə daxil edilməsi.

- ✓ 1, 3, 6
- 4, 5, 6
- 1, 4, 5
- 2, 4, 5, 6
- 3, 4, 5

**451.** Vəsaitlərin çıxarılması üsullarını seçin. 1. Kredit kartla ödəmə. 2. Elektron pul kisəsi sahibinin adına poçt köçürmələri. 3. Ekspres-Ödəmə kartlarının alışı və istifadəsi. 4. Göstərilən hesaba bank köçürmələri. 5. Elektron pulun köməyiylə kredit kart hesabının artırılması.

- 1, 3, 4
- 1, 5
- ✓ 2, 4, 5
- 1, 2, 5
- 2, 3

**452.** Vəsaitlərin daxil edilməsi üsullarından biridir:

- ✓ kredit kartla ödəmə
- nağd vəsaitlərin verilmə məntəqəsində nağdların əldə olunması
- elektron pulun köməyiylə kredit kart hesabının artırılması
- göstərilən hesaba bank köçürmələri
- elektron pul kisəsi sahibinin adına poçt köçürmələri

**453.** Vəsaitlərin çıxarılması üsullarından biridir:

- Nağd vəsaitlərin onları qəbul edən avtomatların köməyiylə daxil edilməsi
- Kredit kartla ödəmə
- ✓ Elektron pul kisəsi sahibinin adına poçt köçürmələri
- Ekspres-Ödəmə kartlarının alışı və istifadəsi
- Elektron pul sisteminin operatorunun hesablaşma hesabına bank köçürmələri

**454.** Daxili köçürmələrin həyata keçirilməsi üsullarını seçin. 1. Vəsaitin göstərilən elektron kisəyə birbaşa ötürülməsi. 2. Ekspres-Ödəmə kartlarının alışı və istifadəsi. 3. Elektron pul sistemi operatorunun hesablaşma hesabına bank köçürmələri. 4. Nağd vəsaitlərin onları qəbul edən avtomatların köməyiylə daxil edilməsi. 5. Elektron çekin müəyyən məbləğdə emissiyası və bu çekin ödəməni qəbul edənə ötürülməsi.

- ✓ 1, 5
- 1, 2, 3
- 2, 4
- 3, 4, 5
- 2, 3

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 455. | Elektron ödəmə zamanı istifadə olunan əsas bioloji göstəricilərə aiddir:                                                                                                                                                                                                                          |
| ✓    | Bütün variantlar doğrudur                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>Səsin tanınması</li> <li>Gözün tanınması</li> <li>Sifətin tanınması</li> <li>Barmaq çapı</li> </ul>                                                                                                                                                        |
| 456. | Hansı əsas bioloji göstəricidən nisbətən az istifadə olunur? 1. yazı xəttinin analizi. 2. barmaq çapı. 3. səsin tanınması. 4. sifətin tanınması. 5. gözün tanınması.                                                                                                                              |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>1, 4</li> <li>2, 4, 5</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                           |
| ✓    | 1, 3                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>3, 5</li> <li>2, 3</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                              |
| 457. | Hansı bioloji göstəricinin tanınma proseduru marketlərdə, ticarət obyektlərində, ATM-lərdə və ev şəraitində yerinə yetirilə bilər?                                                                                                                                                                |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>yazı xəttinin analizi</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                           |
| ✓    | barmaq çapı                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>gözün tanınması</li> <li>sifətin tanınması</li> <li>səsin tanınması</li> </ul>                                                                                                                                                                             |
| 458. | Yaşın artması, xəstəliyin olması, hər hansı qəza keçirmə ehtimalı olması və s. digər səbəblərdən hansı bioloji göstəricinin ödəmələrin mühafizə olunmasında istifadəsi etibarsız sayılır? 1. səsin tanınması. 2. sifətin tanınması. 3. gözün tanınması. 4. yazı xəttinin analizi. 5. barmaq çapı. |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>3, 4</li> <li>3, 5</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                              |
| ✓    | 1, 4                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>2, 5</li> <li>2, 3</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                              |
| 459. | Sifətin tanınması proseduru hansı sifət cizgiləri əsasında aparılır? 1. gözün ətrafı. 2. halqalar. 3. yanaqların sahəsi. 4. göz bəbəyinin yoxlanması. 5. ağız ətrafı. 6. burun və göz quruluşları.                                                                                                |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>1, 4, 5</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                         |
| ✓    | 1, 3, 5, 6                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>3, 4, 5</li> <li>2, 4, 5, 6</li> <li>4, 5, 6</li> </ul>                                                                                                                                                                                                    |
| 460. | Gözün tanınması proseduru hansı sifət cizgiləri əsasında aparılır? 1. burun və göz quruluşları. 2. çillər. 3. halqalar. 4. yanaqların sahəsi. 5. göz şəbəkəsi. 6. ağız ətrafı                                                                                                                     |
| ✓    | 2, 3, 5                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>4, 5, 6</li> <li>3, 4, 5</li> <li>2, 4, 5, 6</li> <li>1, 4, 5</li> </ul>                                                                                                                                                                                   |
| 461. | Hansı əsas bioloji göstəricidən istifadə daha çox yayılmışdır?                                                                                                                                                                                                                                    |
| ✓    | barmaq çapı                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>gözün tanınması</li> <li>sifətin tanınması</li> <li>səsin tanınması</li> <li>yazı xəttinin analizi</li> </ul>                                                                                                                                              |



- 462.** Yaşdan asılı olmayaraq dəyişilməyən hansı bioloji göstəricinin ödəmə sistemlərdə tətbiqi daha uyğun hesab edilir?
- gözün tanınması
  - ✓ barmaq çapı
  - yazı xəttinin analizi
  - səsin tanınması
  - sifətin tanınması

**463.** Kredit kartı nədir?

- adi pulların əvəzləyicisidir
- ✓ bank hesabının istifadə edilmə vasitəsidir
- “əvvəlcədən ödənilmiş məhsul-xidmətlər" haqqında məlumatı özündə saxlayan ənənəvi bank kartıdır
- istənilən tipli sertifikatdır
- istehlakçıya məxsus elektron qurğuda saxlanan pul dəyəridir

**464.** Elektron pul nədir?

- bank hesabının istifadə edilmə vasitəsidir
- adi pulların əvəzləyicisidir
- istənilən tipli sertifikatdır
- ✓ istehlakçıya məxsus elektron qurğuda saxlanan pul dəyəridir
- “əvvəlcədən ödənilmiş məhsul-xidmətlər" haqqında məlumatı özündə saxlayan ənənəvi bank kartıdır

**465.** Elektron ödəmə sistemi hansı tələblərin yerinə yetirilməsinə zəmanət verməlidir?

- məxfilik
- təhlükəsizlik
- tranzaksiyaların maya dəyərinin minimumlaşdırılması
- autentifikasiya
- ✓ bütün cavablar doğrudur

**466.** İstifadəçinin identifikasiyası olmadan əməliyyatlar keçirməyə imkan verən sistem necə adlanır?

- qeyri-anonim
- ✓ anonim
- şifrəli
- tam
- məxfi

**467.** Kart əsaslı ödəmə sistemlərinə aid olmayanı seçin.

- ✓ Rapida
- Proton
- Visa Cash
- CLİP
- Mondex

**468.** Elektron ödəmə sisteminin kağız ödəmə sisteminə nəzərən üstünlüklərinə aid deyil:

- texniki və əməliyyat risklərinin aşağı düşməsi
- ✓ tranzaksiya xərcləri səviyyəsinin qalxması
- ödəmənin yerinə yetirilməsi vaxtının qısaldılması
- təhlükəsizliyin yüksək səviyyədə olması
- tranzaksiya xərcləri səviyyəsinin enməsi

**469.** Əsas iqtisadi amillərə aiddir:

- milli gəlirin miqdarı
- milli gəlirin paylanma forması

- ✓ Bütün cavablar doğrudur
- adambaşına düşən gəlirin miqdarı
- turizm mal və xidmətlərinin qiyməti

470. Əsas iqtisadi amillərə aiddir:

- əhalinin əsas kütləsinin yaşayış səviyyəsi
- ✓ adambaşına düşən gəlirin miqdarı
- əhalinin sayı və tərkibi
- turistləri qəbul edən ölkənin daxili siyasi sabilliyi
- yaxşı iqlim və komfortlu təbii şəraitin olması

471. Turizm məhsuluna olan tələbata təsir edən demoqrafik amillərə aiddir:

- ailə sayı və tərkibi
- əhalinin cins-yaş strukturu
- şəhər və kənd əhalisinin nisbəti
- ✓ Bütün cavablar doğrudur
- əhalinin sayı və tərkibi

472. Turizm məhsuluna olan tələbata təsir edən iqtisadi amillərə aiddir:

- inflyasiyanın səviyyəsi
- ölkədə ümumi iqtisadi vəziyyət
- əhalinin pul gəliri
- ✓ Bütün cavablar doğrudur
- məhsul və xidmətlərin qiymətləri və turməhsulun qiyməti

473. Turizm məhsuluna olan tələbata təsir edən siyasi amillərə aiddir:

- turistlərin yaşadıkları ölkənin daxili siyasi sabilliyi
- ✓ Bütün cavablar doğrudur
- turizm mübadiləsi üzrə dövlətlərarası və hökumətlərarası əməkdaşlıq sazişləri
- ölkələr arasında dostluq, mehriban qonşuluq, dinc münasibətlər
- turistləri qəbul edən ölkənin daxili siyasi sabilliyi

474. Turizm məhsuluna olan tələbata təsir edən sosial-iqtisadi amillərə aiddir:

- ✓ Bütün cavablar doğrudur
- vətəndaşların ölkə daxilində və bütün dünya üzrə xarici səyahətlərinə imkan verən sosial azadlıq və hüquqlarının olması
- beynəlxalq əmək bölgüsü əsasında dövlətlər arasında iqtisadi əlaqələrin fəallaşması
- əhalinin əsas kütləsinin yaşayış səviyyəsi
- turizmin iqtisadi əlverişliliyi

475. Turizm məhsuluna olan tələbata təsir edən təbii-ekoloji amillərə aiddir:

- ekoloji vəziyyətin yaxşı olması
- ✓ Bütün cavablar doğrudur
- yaxşı iqlim və komfortlu təbii şəraitin olması
- landşaftların və təbiətin diqqətəlayiq yerlərinin olması
- təbiət obyektlərinin təmiz və yararlı vəziyyətdə olması

476. Turizm məhsuluna olan tələbata təsir edən amil deyil?

- təbii-iqlim
- iqtisadi
- ✓ bioloji
- sosial
- demoqrafik

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 477. | Turizm məhsuluna olan tələbatə təsir edən amillər hansılardır?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| ✓    | <div>Bütün cavablar doğrudur</div> <ul style="list-style-type: none"> <li>• demoqrafik</li> <li>• təbii-iqlim</li> <li>• sosial</li> <li>• iqtisadi</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 478. | Turizm məhsulunu başqa məhsulların istehsalından fərqləndirən əlamət hansıdır?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Turizm məhsulu yerli əhali və turistlər tərəfindən istehlak olunur</li> <li>• Turizm məhsulunun alınması ilə onun istehlakı arasında zaman və məkan fərqi vardır</li> <li>• Turizmi istehlak etmək üçün səyahət etmək lazımdır</li> </ul> <div>Bütün cavablar doğrudur</div> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Turizm məhsulunu əldə etməmişdən müqayisə etmək çox çətindir</li> </ul> |
| 479. | Hal-hazırda turizmin hansı növləri mövcuddur? 1. funksional. 2. alternativ. 3. səyahət. 4. elektron.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• 1, 2</li> </ul> <div>✓ 2, 4</div> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 1, 4</li> <li>• 2, 3</li> <li>• 3, 4</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 480. | Galileo sistemi neçənci ildə yaradılıb?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• 1978-ci</li> <li>• 1990-cu</li> </ul> <div>✓ 1987-ci</div> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 1998-ci</li> <li>• 1997-ci</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 481. | Şəbəkə otelləri üçün, adətən, hansı avtomatik idarəetmə sistemlərindən istifadə edilir? 1. FIDELIO 2. AMADEOS 3. GALILEO 4. SABRE 5. EPITOME                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2, 4, 5</li> <li>• 1, 3</li> <li>• 3, 4, 5</li> <li>• 2, 3, 4</li> </ul> <div>✓ 1, 5</div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 482. | Otel komplekslərinin avtomatik idarəetmə sistemi hansı prinsip əsasında qurulmuşdur?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• İyerarxiya</li> </ul> <div>✓ Modul</div> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Funksional</li> <li>• Vahid</li> <li>• Müddətli</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 483. | Otel komplekslərinin avtomatik idarəetmə sisteminə daxil olan modulları seçin. 1. Qəbul və yerləşdirmə xidmətləri. 2. Rekvizitlər. 3. Nömrə fondunun inzibatçısı. 4. Bronlaşdırma xidmətləri. 5. Sənəd massivləri.                                                                                                                                                                                                                     |
|      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• 1, 3, 5</li> </ul> <div>✓ 1, 3, 4</div> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2, 3, 4</li> <li>• 3, 4, 5</li> <li>• 1, 2, 3</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 484. | Otel komplekslərinin avtomatik idarəetmə sisteminə daxil olan modullara aiddir: 1. Mərtəbələr üzrə növbətçilər. 2. İnformasiya təhlükəsizliyi. 3. Qulluqçu xidmətləri. 4. Sənəd dövriyyəsi. 5. Soraq-məlumat və digər xidmətlər.                                                                                                                                                                                                       |

- 1, 4, 5
- 1, 2, 3
- ✓ 1, 3, 5
- 2, 3, 4
- 3, 4, 5

**485.** Otel komplekslərinin avtomatik idarəetmə sisteminə daxil olan modullara aid deyil:

- Bronlaşdırma xidmətləri
- Mərtəbələr üzrə növbətçilər
- ✓ Mühəsibat proqramı
- Qulluqçu xidmətləri
- Soraq-məlumat və digər xidmətlər

**486.** Otellərdə yerlərin bronlaşdırılma üsullarına aiddir:

- xüsusi blanklar, rekvizitlər
- növbətçilik
- ✓ faks, telefon
- qulluqçu xidmətləri
- nömrə fondunun uçotu, seçim

**487.** İlk dəfə “Kompüter Bronlaşdırma Sistemi” nə zaman yaradılıb?

- 1980-ci ildə
- 1963-cü ildə
- ✓ 1960-cı ildə
- 1970-ci ildə
- 1965-ci ildə

**488.** İlk dəfə “Kompüter Bronlaşdırma Sistemi” harada yaradılıb?

- İngiltərədə
- Asiyada
- Rusiyada
- İspaniyada
- ✓ Avropa və ABŞ-da

**489.** Bronlaşdırma sistemlərinə aiddir: 1. FIDELIO 2. AMADEOS 3. SABRE 4. EPITOME 5. WORLDSPAN

- 1, 4, 5
- ✓ 2, 3, 5
- 1, 3, 4
- 3, 4, 5
- 1, 2, 3

**490.** Bronlaşdırma sistemlərinə aid deyil:

- SABRE
- GALILEO
- ✓ FIDELIO
- AMADEOS
- WORLDSPAN

**491.** Bronlaşdırma sistemlərinə aid olmayanları seçin: 1. FIDELIO 2. AMADEOS 3. SABRE 4. EPITOME 5. WORLDSPAN

- 1, 3, 4
- ✓ 1, 4
- 1, 2, 5

- 2, 4, 5
- 2, 3

**492.** Reservisor sisteminin xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- agentlər məlumatları telefonla göndərirlər
- ✓ agentlər işlərinin çoxunu avtomatik yerinə yetirirlər
- agentlər işlərinin çoxunu əllə yerinə yetirirlər
- agentlər sifarişləri telefonla alırlar
- agentlər kağız sənədləri doldurarkən çoxlu vaxt sərf etməli olurlar

**493.** Aviauçuşların, mehmanxana, avtomobil, dəmiryol daşınmaları, bərə və kruizlərin bronlaşdırılması sistemidir:

- WORLDSPAN
- ✓ AMADEUS
- GALILEO
- SABRE
- EPITOME

**494.** IBM və Airlines aviakompaniyası Sabre sistemini nə zaman yaratdı?

- 80-ci illərdə
- ✓ 60-cı illərdə
- 50-ci illərdə
- 90-cı illərdə
- 70-ci illərdə

**495.** Galileonun milli distributeridir:

- Norveç
- İtaliya
- Özbəkistan
- Türkmənistan
- ✓ Latviya

**496.** Gets kompüter bronlaşma sistemi Galileoya neçənci ildə qoşuldu?

- ✓ 1996-cı
- 2000-ci
- 1992-ci
- 1999-cu
- 1997-ci

**497.** Galileonun milli distributeri deyil:

- Litva
- Qırğızıstan
- ✓ Türkmənistan
- Gürcüstan
- Rusiya

**498.** Amadeus Amerika bronlaşdırma sistemi Sistem One ilə neçənci ildə birləşdi?

- ✓ 1995-ci
- 1965-ci
- 1970-ci
- 1968-ci
- 1990-cı

**499.** Amadeus sistemi neçənci ildə hazırlanmışdır?

- 1970-ci
- 1998-ci
- ✓ 1987-ci
- 1960-cı
- 1992-ci

**500.** Neçənci ildə Sabre sistemi interaktiv oldu?

- ✓ 1965-ci
- 1960-cı
- 1970-ci
- 1980-ci
- 1990-cı